

**MOLĖTŲ RAJONO REKREACINIŲ VIETOVIŲ SPECIALUSIS
PLANAS**

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

AIŠKINAMOJO RAŠTO TURINYS

I BENDRIEJI DUOMENYS	3
II ESAMOS PADĖTIES ANALIZĖ	5
2.1 Teritorijų planavimo bei kitų dokumentų Molėtų rajono ribose analizė ir vertinimas	5
2.2 Rekreacijos išteklių (gamtos, kultūros) analizė	14
2.2.1 Gamtos ištekliai	14
2.2.2 Kultūros ištekliai	15
2.2.3 Saugomos teritorijos	15
2.2.4 Turizmo objektai	18
2.3. Plėtros tendencijos ir probleminės situacijos	24
III KONCEPCIJOS NUSTATYMAS	25
3.1 Plėtotini turizmo ir rekreacijos aptarnavimo centrai	25
3.2 Rekreacinių teritorijų - poilsio vietovių vystymas	25
3.3 Rekreacinio prioriteto vietovės	26
3.4 Teritorijos rekreacinio aktyvumo ašys – svarbiausi turistų judėjimo keliai	27
3.5 Bendrieji strateginiai rekreacijos vystymo prioritetai	30
IV SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS	34
4.1 Gyvenamosios teritorijos, užstatymo reglamentai, statybos zonos	35
4.2 Rekreacinės teritorijos, užstatymo reglamentai, statybos zonos	36
4.3 Gamtinio karkaso teritorijos	37
4.4 Kultūros vertybių teritorijos	37
4.5 Miškų ūkio žemė	38
4.6 Esamos gamybinės teritorijos	39
4.7 Paviršiniai vandens telkiniai	39
4.8 Inžinerinė infrastruktūra	41
4.9 Aerodromų apsaugos ir sanitarinės apsaugos zonos	42
4.10 Molėtų astronomijos observatorijos apsaugos zonos	43
4.11 Naudingųjų iškasenų telkiniai	43
4.12 Triukšmo mažinimo priemonės	43
4.13 Rekreacinės vietovės, patenkančios į Molėtų rajono teritorijos esančios magistralinio kelio Vilnius – Utena atkarpos zonoje specialiojo plano teritoriją.	44
4.14 Teritorijos naudojimo reglamentai	44
V PLANO SPRENDINIŲ PASEKMIŲ VERTINIMAS	47
5.1 Poveikio teritorijos vystymo darnai	47
5.2 Poveikio ekonominei aplinkai (ūkio ir atskirųjų sektorių raidos procesams, investicijų ir verslo sąlygoms, savivaldybės biudžetui)	47
5.3 Poveikio socialinei aplinkai (įvairiems socialiniams procesams bei socialinėms grupėms)	48
5.4 Poveikio gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui (gamtinės aplinkos kokybei, kraštovaizdžio struktūrai ir ekologinei pusiausvyrai, gamtos ir kultūros paveldo išsaugojimui, išskyrus teritorijos tvarkymo urbanistinius aspektus), ekosistemų, gamtos objektų apsaugos	48
5.5 Aplinkos kokybės požiūriu	49
5.6 Saugaus eismo požiūriu	50
5.7 Valstybinės reikšmės automobilių kelių tinklo plėtros	50
VI TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTŲ SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMO LENTELĖ	51
I Priedas	57

I BENDRIEJI DUOMENYS

Planavimo organizatorius – Molėtų savivaldybės administracijos direktorius.

Specialiojo plano rengėjas - UAB „Geometra“

Planuojama teritorija – Molėtų rajono rekreacinės vietovės (rajono teritorija).

Planavimo tikslai ir uždaviniai:

- Patenkinti visuomenės rekreacinius poreikius, atsižvelgiant į valstybės, visuomenės, žemės savininkų bei naudotojų interesus;
- Užtikrinti racionalų rekreacinių išteklių naudojimą bei apsaugą;
- Nustatyti prioritetingas teritorijos turizmo ir rekreacijos vystymo kryptis ir rekreacinių teritorijų vystymo strategiją nacionaliniu, regioniniu, savivaldybių ir vietinių lygiu, rekreacinės veiklos specializaciją (kurortinė, poilsinė, pažintinė pramoginė, gydomoji, sportinė, kultūrinė, kaimo turizmas ir kita);
- Nustatyti (patikslinti) rekreacinių teritorijų ribas, kitą (rekreacinę) žemės sklypų pagrindinę naudojimo paskirtį, teritorijos tvarkymo reglamentą ir/ar rekreacinių išteklių naudojimo bei pasaugos režimą, šių teritorijų naudojimo būdą bei pobūdį, servitutus;
- Nustatyti rekreacinių teritorijų tvarkymo principus ir priemones (taip pat numatyti vietas rekreacinės infrastruktūros vystymui, galimas atskirų objektų statybos zonas ir vietas, nustatyti galimas turizmo trasas ar jų dalis, želdinių bei teritorijos pertvarkymo priemones, kitas sąlygas).

Specialiojo plano viešo svarstymo su visuomene tvarka – bendra.

Specialiojo plano derinimo ir tvirtinimo tvarka – bendra.

Specialusis planas rengiamas vadovaujantis:

- Molėtų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas "Dėl Molėtų rajono rekreacinių vietovių specialiojo plano rengimo" 2011-03-02 Nr. B6-122
- Molėtų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. balandžio 12 d. patvirtinta planavimo darbų programa.
- Molėtų rajono savivaldybės administracijos architektūros ir teritorijų planavimo skyriaus 2011 m. gruodžio 30 d. planavimo sąlygos Nr. P14(19.24)-123
- Utenos regiono aplinkos pasaugos departamento 2011 m. kovo 23 d. planavimo sąlygomis Nr: S/TP-124.
- Utenos regiono aplinkos pasaugos departamento 2011 m. gruodžio 01 d. planavimo

sąlygomis Nr. (5.4)-s-1639.

- Utenos visuomenės sveikatos centro Molėtų filialo 2011 m. kovo 10 d. planavimo sąlygomis Nr. 11M16-25.
- Būto ir urbanistinės plėtros agentūros 2011 m. gruodžio 5 d. planavimo sąlygomis Nr. 1.1-1362.
- Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Molėtų žemėtvarkos skyrius 2011-liepos 12 d. planavimo sąlygos Nr. 40PLS-(14.40.41)-37
- Lietuvos automobilių kelių direkcijos 2011 m. kovo 24 d. planavimo sąlygomis Nr. PS-63.
- Kultūros paveldo departamento 2011 m. gruodžio 5 d. planavimo sąlygomis Nr. (12.12U)-2U-153
- VĮ „Utenos miškų urėdija“ 2011-03-08 Nr. SK-157

II ESAMOS PADĖTIES ANALIZĖ

Molėtų rajonas plyti rytinėje Lietuvos dalyje, nutolęs nuo šalies sostinės Vilniaus apie 60 km, šalia magistralės Vilnius - Utena. Administracinis centras - Molėtų miestas. Molėtų rajone yra 11 kaimo seniūnijų: Alantos seniūnija, Balninkų seniūnija, Čiulėnų seniūnija, Dubingių seniūnija, Giedraičių seniūnija, Inturkės seniūnija, Jonišio seniūnija, Luokesos seniūnija, Mindūnų seniūnija, Suginčių seniūnija, Videniškių seniūnija.

2.1 Teritorijų planavimo bei kitų dokumentų Molėtų rajono ribose analizė ir vertinimas

Molėtų rajono rekreacinių vietovių specialiajame plane išanalizuoti ir įvertinti planuojamojoje teritorijoje galiojantys teritorijų planavimo ir kiti dokumentai bei jų sprendiniai.

Dokumentų analizės tikslas – įvertinti teritorijos rekreacines galimybes, potencialią valstybės paramą rekreacijos plėtrai, savivaldybės administracijos skiriamo dėmesio pakankamumą ir pan.

Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas (Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2008-06-19 sprendimas Nr. B1-111)

Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniuose Molėtų rajono teritorijoje išskirti 5 rekreacinių išteklių arealai. Jų ribas didžiausia dalimi koreguoja gamtinės aplinkos įvairovė ir raiškumas bei kultūrinės aplinkos turtingumas. Skirtingas įvairių veiksnių raiškos pobūdis ir stiprumas teritorijoje, sąlygoja nevienodą rekreacinių arealų patrauklumą (potencialą). Išskirti rekreaciniai arealai atitinka keturis plėtros potencialo kategorijas: *didelio, vidutinio, gana mažo ir mažo* potencialo rekreaciniai arealai, kurie atitinkamai sudaro nacionalinės, regioninės ir lokalsios svarbos rekreacinių sistemų dalis: ¶

- Molėtų – Toliejų – Mindūnų – Inturkės didelio potencialo rekreacinis arealas;
- Giedraičių – Dubingių – Jonišio vidutinio potencialo rekreacinis arealas;
- Alantos – Balninkų - Videniškių ir Arnionių gana mažo potencialo rekreaciniai arealai;
- Pusnės – Bekupės mažo potencialo rekreacinis arealas.

Kiekvienas iš išvardintų Molėtų rajono teritorijoje lokalizuotų rekreacinių arealų yra Lietuvos

Respublikos teritorijos rekreacinių arealų sistemos dalis.

Pagrindinius rekreacinės aplinkos išteklius sudaro: gamtinė aplinka, tinkanti poilsiui (miškai, vandens telkiniai, raiškus reljefas, vaizdingas gamtovaizdis, kiti gamtos ištekliai) bei sveikatos ir darbingumo atstatymui (terapinio pobūdžio gamtinės aplinkos klimatinės savybės, mineraliniai vandenys ir purvas); rekreacijos reikmėms tinkantis kultūros paveldas (vertingą kultūros paveldą turintys miestai, miesteliai ir kaimų gyvenvietės bei vietovės, kultūros atžvilgiu vertingi pavieniai objektai bei gyvosios kultūros reiškiniai ir pavyzdžiai).

Bendrajame plane nustatytas rekreacinio arealo potencialas (didelis, vidutiniškas, gana mažas, mažas), rekreacijos perspektyvinės plėtros lygmuo (aukštas (galimybė plėtoti nacionalinės reikšmės rekreacines sistemas), vidutinis (galimybė plėtoti regioninės reikšmės rekreacines sistemas), žemas (galimybė formuoti lokalinės reikšmės rekreacines sistemas arba kurti pavienius vietinės svarbos rekreacinius objektus)), vystytinos rekreacijos rūšys (poilsis gamtoje, pažintinė rekreacija, sportinė rekreacija, pramoginė rekreacija, verslinė rekreacija, gydomoji rekreacija).

Bendrajame plane nustatytas esamos rekreacinės infrastruktūros išvystymo lygis (aukštas – (suformuota kokybiška infrastruktūra), vidutinis – (tobulintina infrastruktūra), žemas – (neišvystyta infrastruktūra)), numatytos vietos gyventojų ekonominės galimybės (didelės (vietos gyventojai ekonominiu atžvilgiu patys pajėgūs plėtoti rekreacinę veiklą ir kurti bei tobulinti rekreacinę infrastruktūrą, be paramos iš šalies), vidutiniškos (vietos gyventojų ekonominis pajėgumas plėtoti rekreacinę veiklą vidutiniškas: jie gali kurti rekreacinę infrastruktūrą esant papildančiai galimybes išorinei paramai), nedidelės (vietos gyventojai nepajėgūs patys plėtoti rekreacinę veiklą, reikalingas visas ekonominis palaikymas iš šalies)) bei rekreacinio aptarnavimo tradicijos (raiškios (gyvuoja būdingi papročiai ir vietinės tradicijos), vidutiniško raiškumo (tradicijos ir papročiai iš dalies prarasti, tačiau gali būti dirbtinai atkurti), neraiškios (tradicijos ir papročiai nuskurdinti arba neišryškėję).

Nustatyti Molėtų rajono teritorijos rekreacinių išteklių arealų potencialo svarbiausi ypatumai lemiantys jų realaus rekreacinio naudojimo perspektyvą. Rekreacijos plėtros teritorinėje sistemoje svarbią vietą užima rekreacijos aptarnavimo centrai. Molėtų rajono teritorijoje rekreacijos aptarnavimo centrai diferencijuojami pagal reikšmę (regioninės ir vietinės svarbos). Regioninės svarbos centrai yra du - Molėtai ir Dubingiai. Lokalių rekreacijos aptarnavimo centrų sistemą sudaro visa eilė Molėtų rajono gyvenamųjų vietovių - infrastruktūros plėtros dalyje atitinkančių C ir D kategorijos urbanistinio karkaso centrus bei kai kurias kitas gyvenamąsias vietoves (Alanta, Suginčiai, Giedraičiai, Videniškiai, Balninkai, Joniškis, Mindūnai. Pagal perspektyvinę rekreacijos aptarnavimo centrų specializaciją Molėtų rajono teritorijoje gyvenamosios vietovės diferencijuojamos į: *bendrojo turizmo*

- teikiamos bendrosios specialių papildomų tikslų nekeliančios paslaugos (maitinimas, apgyvendinimas); *pažintinio turizmo* – teikiamas platesnis, su vietos gamtine ir kultūrine aplinka suderintų paslaugų spektras (maitinimas, apgyvendinimas, informacija apie vietos gamtine ir kultūrine aplinka, ekskursijų organizavimas); *poilsinio turizmo* (poilsio gamtoje) – teikiamos bendrosios ir kai kurios specializuoto paslaugos (maitinimas, apgyvendinimas, poilsio ir pramogų organizavimas, poilsiui ir pramogoms skirto inventoriaus nuoma). Didžioji dalis Molėtų rajone numatytų vystyti rekreacinio aptarnavimo centrų yra polifunkcinio pobūdžio, jungia 2 – 3 rekreacinės specializacijos kryptis. Rekreacinių specializacijų svarba tiek vietinės, tiek regioninės reikšmės rekreacijos aptarnavimo centruose gali būti labai nevienoda. Molėtų rajono teritorijos dalyse (rytinė ir pietinė), kur gausu rekreacinių išteklių tikslinga orientuotis į poilsinės ir pažintinės rekreacijos vystymą, minėtų rekreacijos krypčių poreikiams pritaikant ir vystant esamas gyvenamąsias vietas. Pirmiausia būtina orientuotis į tas vietas, kurios yra greta pagrindinių, didelį rekreacinį potencialą turinčių, poilsinės rekreacijos objektų (saugomos teritorijos ar jų dalys) bei šalia tarptautinių, nacionalinių, regioninių ir lokalių turistinių trasų (Mindūnai, Toliejai, Inturkė). Padidintą dėmesį reikėtų skirti pažintinio turizmo, kuris apima tiek gamtinį tiek kultūrinį Molėtų rajono teritorijos (Molėtų krašto) pažinimo aspektus, plėtrai ir vystymui (pėsčiųjų, dviračių ir auto turistinių trasų apjungiančių didžiausios vertės gamtinius ir kultūrinius Molėtų rajono objektus, įrengimui bei populiarinimui), nes ši rekreacijos forma vaidina svarbiausią vaidmenį stiprinant vietos žmogaus tautinį identitetą ir reprezentuoja rajono teritoriją respublikiniu ir tarptautiniu mastu. Tam būtinas racionalus esamų gamtinių ir kultūrinių išteklių panaudojimas.

**Molėtų rajono šilumos ūkio specialusis planas (Molėtų rajono tarybos 2005-03-03
sprendimas Nr. B1-22)**

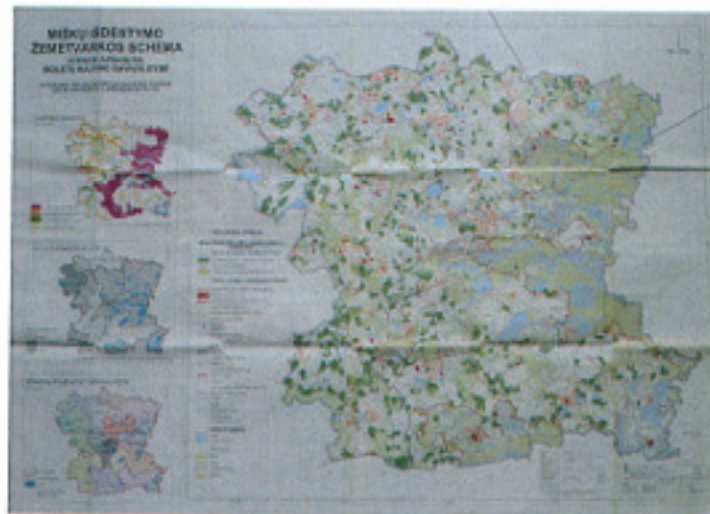
**Molėtų rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas
(Molėtų rajono tarybos 2009-04-30 sprendimas Nr. B1-82)**

Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra numatoma vykdyti prioritetais pagal atskiras gyvenvietes arba jų aglomeracijas. Centralizuoto aprūpinimo VVT teritorijos pagal dydį yra suskirstytos į didžiausias ir mažiausias gyvenvietes. Didžiosios gyvenvietės yra tokios gyvenvietės, kuriose gyvena apie 500 gyventojų, t.y. Molėtai, Giedraičiai, Naujasodis, Alanta, Suginėčiai, Balninkai ir Videniškiai. Šioms gyvenvietėms vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo inžinerinė ranga yra tvarkoma pagal Neries upės baseino investicinių projektus. Pagal I paketo investicijas yra numatyta rekonstruoti Molėtų miesto vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemas. Neries upės investicinio projekto II paketo lėšos yra skiriamos mažesnėms gyvenvietėms: Alantai ir Naujasodžiui (šiai gyvenvietei bus siekiama padaryti vieną aglomeraciją), Giedraičiams, Suginėčiams, Balninkams, Videniškiams. Mažosios gyvenvietės šio plano kontekste – tai gyvenvietės, kuriose gyventojų skaičius yra mažesnis nei 500, o pati gyvenvietė yra pakankamai koncentruota, kad būtų optimalu rengti centralizuotas vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemas. Kai kuriose iš šių gyvenviečių jau yra įrengta centralizuota vandens tiekimo infrastruktūra. Siekiant įgyvendinti Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatyme užsibrėžtus tikslus, numatoma įrengti keturias naujas atskiras vandentiekos sistemas mažosiose gyvenvietėse. Jos būtų įrengiamos šiose gyvenvietėse: Antatiškių – Cezariškių – Juodiškių

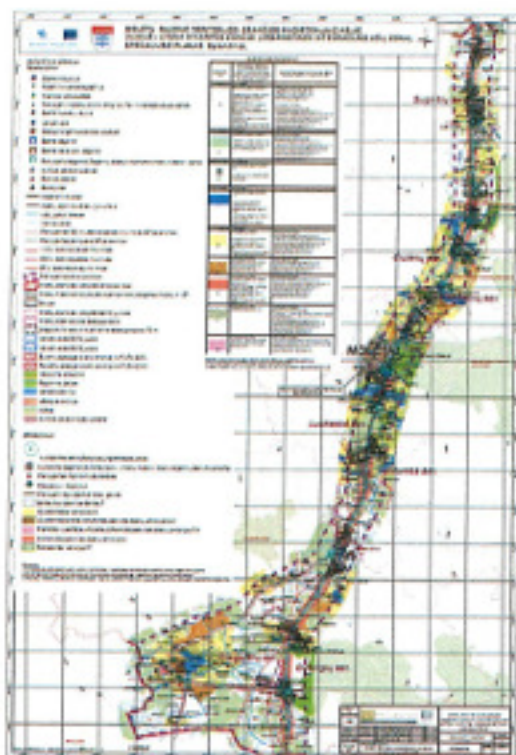
aglomeracijoje, Kraujalėdžių, Murališkių, Nosėnų gyvenvietėse. Šias naujas vandens tiekimo sistemas sudarys 4 naujos vandenvietės su geriamojo vandens ruošimo įranga ir 12,4 km naujos vandens tiekimo trasos. Nepaisant to, kad naujos sistemos nėra daug, vandens tiekimo infrastruktūra numatoma stipriai išplėsti nuo jau esamų sistemų. Didžiosiose gyvenvietėse rengiant techninius projektus būtina išnagrinėti galimybes centralizuotose vandens tiekimo sistemose numatyti gaisrinio vandens tiekimo įrangą (hidrانتus, kolonėles ar kt.).

Numatomas įrengti vandenvėlos sistemas sudarys 38 nuotekų valymo įrenginiai ir apie 128 km nuotekų surinkimo tinklų. Taip pat numatoma plėsti esamas vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemas į gretimas urbanizuotas teritorijas, t.y. prie šiuo metu veikiančių sistemų bus prijungiami nauji vartotojai. Šiam tikslui įgyvendinti turės būti paklota 104,2 km vandentiekio ir 54,7 km nuotekų surinkimo tinklų. Decentralizuoto aprūpinimo VVT teritorijos - tai mažos (mažiau nei 50 gyventojų), nekoncentruotos gyvenvietės. Jose viešojo vandens tiekimo paslaugos teikiamos decentralizuotu būdu. Esant galimybei ir poreikiui, tokiose gyvenvietėse yra skatinamas perėjimas prie centralizuoto vandens tiekimo. Specialiajame plane numatomos decentralizuoto aptamavimo teritorijos.

Molėtų rajono miškų išdėstymo žemėtvarkos schema

Molėtų rajono teritorijos esančios magistralinio kelio Vilnius – Utena atkarpos zonoje specialusis planas

1 pav. Molėtų rajono teritorijos esančios magistralinio kelio Vilnius – Utena atkarpos zonoje specialiojo plano fragmentas

Planuojamos teritorijos, esančios magistralinio kelio Vilnius – Utena atkarpos zonoje, plotas 500,0 ha. Šios teritorijos vystymąsi įtakoja magistralinis kelias, jungiantis Uteną su Vilniumi. Šiuo keliu vyksta intensyvus keleivių ir krovinių pervežimas. Gyvenamųjų vietovių urbanizuotos teritorijos galėtų būti intensyviai plečiamos ne tik gyvenamųjų namų statybos plėtrai, bet ir komercijos, pramonės statinių statybai.

Susisiekimo sistema numatyta esamais vietiniais, rajoniniais, krašto keliais. Magistralinio kelio A14 sanitarinės apsaugos zonos ribose (SAZ 70 m) planuojami apjungiamieji keliai, kuriais planuojamas patekimas į magistralinį A14 kelią. Įrengus Molėtų rajono bendrajame plane numatytas ir šiame specialiajame plane siūlomas naujas degalines, bus sukurta ekonomiškai palankesnė aplinka tiek Molėtų rajono gyventojams, tiek tranzitui, važiuojančiam magistraliniu keliu A14.

Nacionalinė darnaus vystymosi strategija (Žin., 2003 Nr. 89-4029)

Pagal nacionalinę darnaus vystymosi strategiją savaiminė kraštovaizdžio renatūralizacija,

biologinės įvairovės didėjimas ir kryptingas Biologinės įvairovės išsaugojimo strategijos ir veiksmų plano, Lietuvos miškingumo didinimo programos, patvirtintos aplinkos ministro ir žemės ūkio ministro 2002 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 616/471 (Žin., 2003, Nr. 1-10), Nacionalinės turizmo plėtros programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 1999 m. liepos 1 d. nutarimu Nr. VIII-1284 (Žin., 1999, Nr. 63-2061), kitų specialiųjų programų įgyvendinimas leis bent iš dalies atkurti nuskurdintą Lietuvos kraštovaizdį ir padidinti jo stabilumą. Būtina dalyvauti Europos ekologinių tinklų plėtros procese, tai sudarys galimybę pagal tarptautines programas gauti lėšų ir nacionalinei saugomų teritorijų sistemai plėtoti, gamtiniam karkasui formuoti. Reikia parengti stambesnius, labiau integruotus kraštovaizdžio tvarkymo projektus ir kaimo turizmo plėtros planus. Jiems įgyvendinti irgi būtų galima gauti papildomų lėšų iš ES fondų, drauge būtų galima sparčiau reikultivuoti senus karjerus ir apleistus sąvartynus, tvarkyti griūvančius apleistus ūkinius pastatus, spręsti kitas specifines pokolūkinio kaimo kraštovaizdžio problemas.

Asvejos regioninio parko tvarkymo planas (patvirtintas Aplinkos ministro 2009-06-02 d., įsakymu Nr. D1-278 (Žin., 2009, Nr. 65-2597))

2 pav. regioninio parko tvarkymo plano fragmentas

Asvejos regioninio parko rekreacinio naudojimo plėtros kryptys yra šios:

- Pažintinio turizmo vystymas, projektuojant ir įrengiant pažintinio turizmo trasas ir specializuotus mokomuosius takus, teikiant turizmo informacijos, gido, ekskursijų vadovo, inventoriaus nuomos paslaugas, pritaikant lankymui gamtos ir kultūros vertybes; poilsavimo gamtoje ir kaimiškoje aplinkoje plėtra, skatinant kaimo turizmo paslaugų plėtrą, gerinant esamas bei įrengiant naujas stovyklavietes, kempingus, poilsio

bazes, bendrojo naudojimo paplūdimius, apžvalgos aikšteles - tvarkymo plane numatytose vietose ir teritorijose;

- Rekreacinio sezono prailginimas vystant žiemos rekreaciją – projektuojant ir įrengiant slidžių turizmo (žiemos metu tam tikslinga panaudoti pėsčiųjų ir dviratininkų takus) bei nusileidimo rąsas; rekreacijos galimybių įvairovės didinimas, skatinant sportinės, pramoginės ir gydomosios rekreacijos, žirginio turizmo bei kitų regioninio parko paskirčiai neprieštaraujančių turizmo rūšių plėtrą; regioninio parko informacinės sistemos ir rekreacinės infrastruktūros plėtra;
- Autentiškų etnokultūrinių tradicijų išsaugojimo skatinimas, gaivinimas ir eksponavimas, apgyvendinimo, maitinimo, mažmeninės prekybos ir kitų paslaugų plėtra.

Rekreacinis naudojimas Asvejos regioniniame parke vystomas remiantis šiomis nuostatomis: prioritetinės rekreacijos rūšys regioniniame parke yra pažintinis turizmas ir poilsiaavimas tam skirtose vietose bei teritorijose; pagrindiniai vystytini rekreacinio aptarnavimo centrai regioniniame parke yra Tvarkymo plane nurodytose vietose ir teritorijose; automobilių stovėjimo aikštelės, apžvalgos aikštelės, atokvėpio vietos, informaciniai stendai ir rodyklės prie turizmo trasų bei lankomų objektų esant poreikiui gali būti įrengiami ir Tvarkymo plane nenumatytose vietose; savaeigėmis plaukiojimo priemonėmis lankytojus leidžiama plukdyti Asvejos ežero atkarpoje nuo Dubingių tilto iki Žingių. Žalktynės įlankoje savaeigėmis plaukiojimo priemonėmis leidžiama tik išplaukti į vandens turizmo trasą bei grįžti iš jos. Nustačius, kad ši veikla sukelia ženklų neigiamą poveikį aplinkai, turistų plukdymas savaeigėmis plaukiojimo priemonėmis turi būti nutrauktas; ypatingas dėmesys turi būti skiriamas rekreacinių išteklių išsaugojimui ir gausinimui – rekreaciniai ištekliai turi būti naudojami taip, kad nenukentėtų, neblogėtų jų kokybė, prioritetas teikiamas tradiciniams, su etnokultūra susijusiems rekreacinių išteklių naudojimo būdams, pažintiniam ir kaimo turizmui. Vasaros rekreacinio sezono metu privačiose namų valdose leidžiama statyti palapines.

Labanoro regioninio parko apsaugos reglamentas (patvirtintas Aplinkas ministro 2002-08-10 d., įsakymu Nr. 419 (Žin., 2002, Nr. 86-3718))

3 pav. Labanoro regioninio parko žemėlapis fragmentas

Rekreacinio funkcinio prioriteto zonose Regioninio parko tvarkymo plane išskiriamos urbanizuojamos ir neurbanizuojamos rekreacinės aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zonos. Tvarkant Regioninio parko rekreacinio funkcinio prioriteto zonas, didinamas vietovės estetiškas potencialas, gerinamos vietovės eksponavimo galimybės, formuojami nauji želdiniai, įgyvendinamos sanitarinių-higieninių ir estetinių savybių gerinimo, reginių formavimo, medynų atsparumo rekreacinei apkrovai didinimo priemonės, įrengiami pliažai, poilsiui pritaikomos pakrantės. Jose negalima bloginti rekreacinių išteklių kokybės, naikinti kraštovaizdžio estetiško potencialo, projektuoti ir statyti su rekreacija nesusijusių pastatų ir įrangos. Pažintinio turizmo trasų, takų tinklas kuriamas taip, kad būtų sudarytos galimybės pasiekti visus svarbiausius Regioninio parko lankomus objektus. Urbanizuojamose rekreacinės aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zonose, numatytoje Regioninio parko tvarkymo plane, pagal detaliuosius planus ir techninius projektus galima naujų rekreacinių statinių ir poilsio paskirties pastatų statyba. Projektuojami ir statomi ne aukštesni kaip 9 m aukščio rekreaciniai pastatai. Neurbanizuojamose rekreacinės aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zonose įrengiamos trumpalaikio poilsio vietos – poilsiavietės, atokvėpio vietos, pliažai su mažais kraštovaizdžio architektūros statiniais.

2.2 Rekreacijos išteklių (gamtos, kultūros) analizė

Rekreaciniai ištekliai – gamtinės ar kultūrinės aplinkos savybės, tinkamos žmonių visaverčiam fiziniam bei dvasiniam poilsiui organizuoti.

2.2.1 Gamtos ištekliai

Molėtų rajono teritorijose yra gausybė gamtinių rekreacinių išteklių. Rekreacinės teritorijos užima apie 47896 ha (apie 35 proc. rajono teritorijos ploto).

Rekreacijai tinkantys gamtos ištekliai Molėtų rajone:

- Miškai, miškų parkai, parkai.
- Įvairaus dydžio ežerai, tvenkiniai.
- Kalvos, daubos, gūburiai, slėniai, šlaitai.
- Vertingi kraštovaizdžio kompleksai, kuriuos formuoja skirtingi kraštovaizdžio komponentų deriniai.

Paviršiniai vandens telkiniai sudaro apie 9 proc. Molėtų rajono savivaldybės teritorijos, miškai – apie 27 proc.

Molėtų rajono savivaldybės teritorija yra Aukštaičių aukštumoje, didžiausias aukštis 228 m, prie Kojeliškių kaimo. Tarp didesnių kalvų ir mažų kalvelių slūgso apie 231 ežeras (didžiausi – Stirniai, Baltieji ir Juodieji Lakajai, Galuonai, Kertuojai, Siesartis, Aiseto ir Asvejos dalys). Didžiausi miškai – Poviliškio miškai, Rudesos miškai. Vyrauja pušynai, yra eglynų, drebulynų. Pro rajoną teka Virinta, Siesartis (Šventosios kairieji intakai). Dirvožemiai daugiausia balkšvažemiai, rudžemiai, yra durpžemių. Svarbiausi naudingosios iškasenos – smėlis ir žvyras.

Rekreacines teritorijas yra galimybė pritaikyti kurortinei, poilsinei, pažintinei, pramoginei, gydomajai, sportinei, kultūrinei, kaimo turizmo bei kitai rekreacijai. Didžiausioji dalis vertingų rekreacinių teritorijų randasi rytinėje Molėtų rajono dalyje. Rytinėje bei pietinėje Molėtų rajono savivaldybės dalyje yra saugomos teritorijos, t.y. Asvejos bei Labanoro regioninių parkų dalys. Su saugomomis teritorijomis siejami didžiausi rekreaciniai ištekliai.

Molėtų rajonas pagal teritorijos ežeringumą yra vienas didžiausių Lietuvos rajonų. Ežerai rajone pagal naudojimą poilsiui bei turizmui skirstomi į šias kategorijas:

- Labai intensyvaus naudojimo (vandens telkiniai, kurių užimamas plotas didesnis negu 100 ha).
- Intensyvaus naudojimo (vidutinio didumo vandens telkiniai, kurių užimamas plotas 20 - 100 ha).
- Riboto naudojimo (nedideli vandens telkiniai, kurių užimamas plotas 5 - 20 ha).

Labiausiai rekreacijai yra naudojamos vandens telkinių priekrantės bei pakrantės, kuriose yra palankios sąlygos poilsiavimui, tinkamos vietos maudymuisi, įrengtos poilsiavietės ar stovyklavietės.

Molėtų rajono miškingumas yra apie 26.24 proc. Vyraujanti medžių rūšis spygliuočiai. Nedidelę miškų dalį sudaro lapuočiai (beržai, drebulės, juodalksniai ir kt.) Visi Molėtų rajono miškai sudaro didžiulį rekreacinį potencialą, kurį galima panaudoti įvairioms rekreacijos rūšims.

Molėtų rajone upių nėra daug. Didžiausios upės yra Siesartis ir Virinta. Šios upės yra taikytinos baidarių sportui, tačiau ne ištisus metus.

2.2.2 Kultūros išteklių

Molėtų rajonas pasižymi kultūros vertybių objektų gausa. Molėtų rajone yra 496 kultūros paveldo objektai:

1. 134 – archeologinės vietos.
2. 18 – mitologinių vietų.
3. 59 – kilnojamųjų kultūros vertybių – dailės objektai.
4. 8 – nekilnojamųjų kultūros vertybių – dailės objektai.
5. 34 – architektūros objektai
6. 153 – laidojimo vietos.
7. 11 – istorinių objektų
8. 5 – istoriniai-techniniai objektai.
9. 74 – nauji kultūros paveldo objektai.

Visi į Nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą įrašyti objektai patiekti 1 priede.

2.2.3 Saugomos teritorijos

Saugomos teritorijos. Saugomų teritorijų paskirtis yra garantuoti gamtinių ir kultūros paveldo kompleksų bei objektų apsaugą, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, biologinę įvairovę ir genetini

fondą, gamtos išteklių atkūrimą, sudaryti sąlygas pažintinei rekreacijai, moksliniams tyrimams ir aplinkos būklės stebėjimams, propaguoti gamtos paveldo ir kultūros paveldo vertybių apsaugą.

Draustiniai – saugomos teritorijos, įsteigtos išsaugoti moksliniu bei pažintiniu požiūriu vertingas gamtos ir (ar) kultūros vietas, jose esančius gamtos ir kultūros paveldo teritorinius kompleksus ir objektus (vertybes), kraštovaizdžio ir biologinę įvairovę bei genetinį fondą. Šiose teritorijose esančių vertybių išsaugojimas užtikrinamas nenutraukiant jose ūkinės veiklos. Molėtų rajono teritorijoje yra šie valstybiniai draustiniai:

- **Hidrografinis draustinis** - tipiškiems bei unikaliems hidrografinio tinklo elementų (upių, ežerų, tvenkinių) pavyzdžiams saugoti:
 - **Virintos hidrografinis draustinis.**
 - **Malkestaičio hidrografinis draustinis.**
- **Geomorfologinis draustinis** - tipiškiems bei unikaliems reljefo formų kompleksams saugoti:
 - **Baldono geomorfologinis draustinis.**
- **Geologinis draustinis** – žemės gelmių struktūrų, tipiškų sluoksnių atodangų, uolienu ar fosilijų kompleksams saugoti:
 - **Žalvarių geologinis draustinis.**
- **Kraštovaizdžio draustinis** - vertingo gamtinio ir (ar) kultūrinio kraštovaizdžio vietovėms saugoti:
 - **Kamastos kraštovaizdžio draustinis.**

Molėtų rajono teritorijoje randasi dviejų regioninių parkų dalys:

- **Asvejos regioninio parko dalis.** Regioninio parko apsaugos tikslas išsaugoti Asvejos ežeryno kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes. Tik dalis regioninio parko patenka į Molėtų rajono teritoriją. Regioninis parkas randasi pietinėje Molėtų rajono teritorijos dalyje. Regioniniame parke Molėtų rajone slūgso Smailių, Delvų, Galinio, Suoselio, Beržos, Asvejos (Dubingių), Vizbaro, Asvejos (Žalktynės įlankos), Ežerinio, Ilgio, Žverno ežerai. Tik dalis parko teritorijos priklauso paukščių ir buveinių apsaugai svarbioms teritorijoms. Regioninio parko teritorijoje (Molėtų rajone) yra šie saugomi objektai:
- **Kraštovaizdžio draustinis** – vertingo gamtinio ir (ar) kultūrinio kraštovaizdžio vietovėms saugoti:
 - **Beržos kraštovaizdžio draustinis;**

- Žalktynės kraštovaizdžio draustinis;
 - Asvejos kraštovaizdžio draustinis.
 - Hidrografinis draustinis – tipiškiems bei unikaliems hidrografinio tinklo elementų (upių, ežerų, tvenkinių) pavyzdžiams saugoti:
 - Žverno hidrografinis draustinis.
 - Urbanistinis/architektūrinis draustinis – urbanistiniu požiūriu išsiskiriančioms istorinėms miestų dalims, miesteliams, vietovėms, kuriose yra architektūriškai vertingų pastatų ir statinių ansamblių ar kompleksų, saugoti:
 - Dubingių urbanistinis draustinis.
 - Šakymo gamtinis rezervatas.
- Labanoro regioninio parko dalis. Regioninio parko apsaugos tikslas išsaugoti Labanoro girios ir jos ežerynų kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes. Tik dalis regioninio parko patenka į Molėtų rajono teritoriją. Regioninis parkas randasi rytinėje Molėtų rajono dalyje. Regioniniame parke Molėtų rajone slūgso Siesarčių, Gulbio, Ežerinio, Laudingių, Bučeliškės, Baltųjų Lakajų, Juodųjų Lakajų, Kertuojų, Išnarų, Urkio, Ilmėdo, Ilgyno, Želvos, Balčio, Alnio, Stirnių, Dumblio, Mekšrinio ir kt. mažesni ežerai. Tik dalis parko teritorijos priklauso paukščių ir buveinių apsaugai svarbioms teritorijoms. Regioninio parko teritorijoje (Molėtų rajone) yra šie saugomi objektai:
- Hidrografinis draustinis – tipiškiems bei unikaliems hidrografinio tinklo elementų (upių, ežerų, tvenkinių) pavyzdžiams saugoti:
 - Siesarties hidrografinis draustinis.
 - Kertuojų hidrografinis draustinis.
 - Stirnių hidrografinis draustinis.
 - Alnio hidrografinis draustinis.
 - Telmologinis draustinis – tipiškiems bei unikaliems pelkių kompleksams saugoti:
 - Urkio telmologinis draustinis.
 - Tramių telmologinis draustinis.
 - Vadokšno telmologinis draustinis.
 - Dumblio telmologinis draustinis.
 - Kraštovaizdžio draustinis – vertingo gamtinio ir (ar) kultūrinio kraštovaizdžio vietovėms saugoti:
 - Lakajų kraštovaizdžio draustinis.

- Kulionių kraštovaizdžio draustinis.
 - Obelinės kraštovaizdžio draustinis.
 - Aiseto kraštovaizdžio draustinis.
- Geomorfologinis draustinis – tipiškiems bei unikaliems reljefo formų kompleksams saugoti:
- Plėšiškių geomorfologinis draustinis.
 - Panatryčio geomorfologinis draustinis.
- Botaninis-zoologinis draustinis – retoms bei nykstančioms laukinių augalų, grybų ir gyvūnų rūšims, jų bendrijoms ar buveinėms saugoti:
- Mekšrinio botaninis draustinis.

2.2.4 Turizmo objektai

2012 m. Molėtų rajone kaimo turizmo sodybose poilsiauvo 36 tūkstančiai poilsiautojų.

Specialiajame plane pažymėtos registruotos kaimo sodybos, specialaus tipo paslaugų teikėjai (poilsio namai, poilsio bazės), svečių namai, turizmo/kelionių agentūra, kulinarinio poveikio objektai, kempingai, muziejai ir kt. remiantis Valstybinis turizmo departamentas prie LR Ūkio ministerijos duomenimis:

6 lentelė. Muziejai

Eilės Nr.	Pavadinimas	Tipas	Adresas
1M	Dubingių pagrindinės mokyklos kraštotyros muziejus	muziejus	Dubingiai, Molėtų r. sav.
2M	Dubingių krašto muziejus	muziejus	Dubingiai, Molėtų r. sav.
3M	Žvejybos muziejus	muziejus	Mindūnai, Molėtų r. sav.
4M	Balninkų stiklo muziejus	muziejus	Alaušų g. 25, Balninkai, Molėtų r. sav.
5M	Dubingių krašto kultūros centras	kultūros centras	Dubingiai, Molėtų r. sav.
6M	Giedraičių A. Jaroševičiaus vid. mok. kraštotyros muziejus	muziejus	Širvintų g. 16, Giedraičiai, Molėtų r. sav.
7M	Etnokosmologijos muziejus	muziejus	Kulionys, Molėtų r. sav.
8M	Mykolo Šeduikio muziejus	muziejus	Alanta, Molėtų r. sav.
9M	Alantos dvaras	muziejus	Naujasodis, Molėtų r. sav.
10M	Astronomijos observatorija	mokslo ir technikos	Kulionys, Molėtų r. sav.

		centras	
--	--	---------	--

7 lentelė. Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime

Eilės Nr.	Pavadinimas	Tipas	Adresas
1 AK	Kęstučio Prušinsko sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Čistabora, Molėtų r. sav.
2 AK	Stasio Žukausko sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Giraičiai, Molėtų r. sav.
3 AK	Šarūno Marčiulionio sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Gurakalnė, Molėtų r. sav.
4 AK	Audronės Leikauskienės sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Vieversiai, Molėtų r. sav.
5 AK	Kaimo turizmas	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Laumikoniai, Molėtų r. sav.
6 AK	Neringos Svetikaitės sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Adomaitišķiai, Molėtų r. sav.
7 AK	Kaimo turizmas	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Kliukai, Molėtų r. sav.
8 AK	Rito Valainio kaimo turizmo sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Molėtų r. sav.
9 AK	Sonatos Baušienės sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Pabebrusė, Molėtų r. sav.
10 AK	Alvydo Veriko sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Pakrovai, Molėtų r. sav.
11 AK	Danutės Mateikienės sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Inturkė, Molėtų r. sav.
12 AK	Boriso Lebedevo sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Antalakaja, Molėtų r. sav.
13 AK	Jono Kavaliūno sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Rudesa, Molėtų r. sav.
14 AK	Eugenijaus Vorohjovo sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Sniūrai, Molėtų r. sav.
15 AK	Juozo Kęstučio kuznicko sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Juodiškės, Molėtų r. sav.
16 AK	Vandos Vyšniauskienės sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Juodiškės, Molėtų r. sav.
17 AK	Aušros Putvinskienės sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Juodiškės, Molėtų r. sav.
18 AK	Agnės Babelienės	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Luokesa, Molėtų r. sav.

	sodyba		
19 AK	Jono Jankausko sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Antamalkėstė, Molėtų r. sav.
20 AK	Aido Vilkaičio sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Skleriškė, Molėtų r. sav.
21 AK	Jono Andreikėno sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Parašė, Molėtų r. sav.
22 AK	Gedimino Meidaus sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Stimelė, Molėtų r. sav.
23 AK	Vytauto-Jono Masiulio sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Vaivadiškės, Molėtų r. sav.
24 AK	Natalijos Leišienės sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Aidiečiai, Molėtų r. sav.
25 AK	Arvydo Vižinio sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Babilninkai, Molėtų r. sav.
26 AK	Eglės Bareikienės sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Babilninkai, Molėtų r. sav.
27 AK	Jūratės Girgaliūnienės sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Valančiai, Molėtų r. sav.
28 AK	Vaidos ir Vytauto Žukauskų sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Valančiai, Molėtų r. sav.
29 AK	Arūno Andreikėno sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Sliziškiai, Molėtų r. sav.
30 AK	Teresės Morkūnienės sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Gruodžiai, Molėtų r. sav.
31 AK	Teresės Morkūnienės sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Molėtų r. sav.
32 AK	Vlodo Telksnio kaimo turizmo sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Molėtų r. sav.
33 AK	Tomo-Juozapo Giutilos sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Kazlai, Molėtų r. sav.
34 AK	Rūtos Butvilienės sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Skudutiškis, Molėtų r. sav.
35 AK	Genovaitės Vidžiūnienės sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Ažuluokesa, Molėtų r. sav.
36 AK	Rūtos Butvilienės sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Skudutiškis, Molėtų r. sav.
37 AK	Genovaitės Petrošytės	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Želvos, Molėtų r. sav.

	sodyba		
38 AK	Stasės Kraujalienės sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Pacisetė II, Molėtų r. sav.
39 AK	Janinos ir Kęstučio žilėnų sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Pagrūžė, Molėtų r. sav.
41AK	Ančėnai	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Ančėnų k., Suginčių s., Molėtų r.,
42AK	Gilužio sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Narušiško k., Balninkų s., Molėtų r.,
43AK	Beveka	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Šnieriškėlių k., Mindūnų s., Molėtų r.
44AK	Įlankos sodyba	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Šaukšteliškių k., Luokesos s., Molėtų r.
45AK	Kliukai	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Kliukų k., Dubingių s., Molėtų r.
46AK	Malūnelis	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Malūnelio k., Jonišio s., Molėtų r.,
47AK	Marguoliai	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Marguolių k., Giedraičių s., Molėtų r.
48AK	Olandų kaimelis	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Zatiškio viensėdis, Balninkų sen., Molėtų raj.
49AK	Pas Šeštoką	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Babilininkų k., Suginčių s.,
50AK	Poilsinė	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Alaušų g. 8., Balninkai, Molėtų r.,
51AK	Sodyba RAMYBĖ	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Ščiūriškių kaimas, Luokesos sen., Molėtų r.
52AK	Vila "Santa Barbara"	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Grauzės k., Molėtų r.,
53AK	Stimelės viensėdis,	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Stimelės viensėdis, Mindūnai
54AK	Suraiza	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Suraizos kaime, Suginčių seniūnijoje
55AK	Vila Terra Poilsis	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Gruodžių k., Balninkų s., Molėtų r.,
56AK	Vila Ra	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Inturkės miestelis, Molėtų raj.,
57AK	Virinta	Kaimo turizmas - apgyvendinimas kaime	Čiulėnų k., Čiulėnų s., Molėtų r.

8 lentelė. Kaimo turizmas - ūkininko sodyba

Eilės Nr.	Pavadinimas	Tipas	Adresas
1ŪS	Valdos Cibulskienės sodyba	kaimo turizmas (ūkininko sodyba)	Šnieriškės, Molėtų r. sav.
2ŪS	Dianos Šeštokienės sodyba	kaimo turizmas (ūkininko sodyba)	Babilininkai, Molėtų r. sav.

3OS	Laimonto Veršinsko sodyba	kaimo turizmas (ūkininko sodyba)	Grudžiai, Molėtų r. sav.
4OS	Felikso Laivio sodyba	kaimo turizmas (ūkininko sodyba)	Piešiškės, Molėtų r. sav.
5OS	Juliaus Beinoro sodyba	kaimo turizmas (ūkininko sodyba)	Antakščiai, Molėtų r. sav.
6OS	Jurijaus Kurejevo sodyba	kaimo turizmas (ūkininko sodyba)	Žalkrynė, Molėtų r.
7OS	Arūno Verkausko sodyba	kaimo turizmas (ūkininko sodyba)	Laumikoniai, Molėtų r. sav.
8OS	Rimvydos Kisielienės sodyba	kaimo turizmas (ūkininko sodyba)	Jurkiškis, Molėtų r. sav.
9OS	Dariaus Laurinavičiaus sodyba	kaimo turizmas (ūkininko sodyba)	Martynišķiai, Molėtų r. sav.
10OS	Rūtos ir Jono Balynų sodyba "Giedrita"	kaimo turizmas (ūkininko sodyba)	Kirneilė, Molėtų r. sav.
11OS	Vaidmanto Židonio sodyba	kaimo turizmas (ūkininko sodyba)	Kirneilė, Molėtų r. sav.
12OS	Algimanto Razgūno sodyba	kaimo turizmas (ūkininko sodyba)	Kaulakiai, Molėtų r. sav.
13OS	Viliaus Veriko sodyba	kaimo turizmas (ūkininko sodyba)	Antamalkėstė, Molėtų r. sav.

9 lentelė. Kempingai

Eilės Nr.	Pavadinimas	Tipas	Adresas
1K	Obuolių sala	kempingas	Žalvariai, Molėtų r. sav.
2K	Papartis	kempingas	Pabebrusė, Molėtų r. sav.
3K	Mindūnų kempingas	kempingas	Mindūnai, Molėtų r. sav.
4K	Rūta	poilsio vietė	Kirneilė, Molėtų r. sav.
5K	Stasio Stonkaus stovyklavietė	stovyklavietė	Kašelinės k., Mindūnų s., Molėtų r.
6K	„Šniūrai“	stovyklavietė	Šniūrų k., Inturkės s., Molėtų r.
7K	„Terra poilsis“	kempingas	Kibildžių k., Balninkų s. Molėtų r.

10 lentelė. Apgyvandinimo objektai

Eilės Nr.	Pavadinimas	Tipas	Adresas
1AS	Vilniaus sigmos poilsinė	turizmo centras	Kirneilės k., Luokesos sen., Molėtų r.
2AS	Kambarių nuoma	kambarių nuoma	Laumikoniai, Molėtų r. sav.
3AS	„Dubingiai“	poilsio namai	Giraičiai, Molėtų r. sav.
4AS	Gojaus smuklė	kavinė	Luokesa, Molėtų r. sav.
5AS	Spa Hotel Belvilis	viešbutis	Kirneilė, Molėtų r. sav.
6AS	Nakvynės namai	nakvynės paslaugų namai	Antamalkėstės k., Čiulėnų sen., Molėtų r.
7AS	Sodyba Antalakaja	žvejyba	Antalakaja, Molėtų r. sav.
8AS	Sodyba Stirnelė	žvejyba	Stirnelė, Molėtų r. sav.
9AS	Baidarių nuoma, Molėtų r.	organizuojami žygiai baidarėmis, kanojomis	Mindūnai, Molėtų r. sav.
10AS	Loreta ir Romas	sporto ir turistinio	Mindūnai, Molėtų r. sav.

		inventoriaus nuoma	
11AS	Bačkonys	moksleivių stovykla	
12AS	Sodyba "Giedrita"	slidinėjimas	Kirneilė, Molėtų r. sav.
13AS	„Gerungė“	svečių namai	Vilniaus g. 66c., Molėtai
14AS	„Senoji užėiga“	svečių namai	Vilniaus gatvė 29., Molėtai
15AS	Bebrusai	poilsio namai	Zamokėlių k., Inturkės s., Molėtų r.,
16AS	Giraitė	poilsio namai	Giraitės k., Dubingių s., Molėtų r.
17AS	Kamužė	poilsio namai	Kamužės k., Mindūnų s., Molėtų r.,
18AS	Papartis	poilsio namai	Pabebrusės k., Inturkės s., Molėtų r.,
19AS	Toliejai	poilsio namai	Poviliškio k., Čiulėnų s., Molėtų r.,
20AS	Rūta	poilsio bazė	Kirneilės k., Luokesos s., Molėtų r.

11 lentelė. Papildiniai

Eil. Nr.	Adresas	Kadastrinis numeris
1PL	Joniškio k.v.	6234/004:543
2PL	Mindūnų k. v.	6250/001:281
3PL	Videniškių k. v.	6267/0003:501
4PL	Dūdėnų k. v.	6224/001:566
5PL	Levaniškių k.v.	6240/001:481
6PL	Giresteitiškių k. v.	6228/0001:568
7PL	Inturkės k. v.	6230/0003:671
8PL	Kijėlių k. v.	6237/0002:374
9PL	Giedraičių k.v.	6227/0002:374
10PL	Žalvarių k.v.	6277/0002:276
11PL	Toliejų k.v.	6264/0003:247
12PL	Toliejų k. v.	6264/0003:250
13PL	Dubingių k.v.	6220/005:261
14PL	Dubingių k. v.	6220/005:260
15PL	Skudiškio k. v.	6257/0002:355
16PL	Luokesos k. v.	6244/0002:750
17PL	Levaniškių k. v.	6240/0001:541
18PL	Mindūnų k. v.	6250/0003:310
19PL	Žiūrų k. v.	6284/0002:113
20PL	Videniškių k. v.	6267/0001:433
21PL	Žalvarių k	6277/001:473
22PL	Naujasodžio k. v.	6254/0002:644
23PL	Balninkų k. v.	6207/0001:652

24PL	Joniškio k. v.	6234/0004:501
25PL	Giedraičių k. v.	6227/0002:461
26PL	Žalvarių k.v.	6277/0001:471
27PL	Molėtų m. k. v.	6252/0003:143

2.3. Plėtros tendencijos ir probleminės situacijos

Daugiausia rekreacijai naudojamos ežerų pakrantės ir priekrantės teritorijos, kurios yra palankiausios poilsiavimui (labai geros tinkamos maudytis vandens telkinių pakrantės ir sausi vidutinio amžiaus ar brandūs pušynai). Įrengtos stovyklavietės, poilsio namai sutraukiantys didelį srautą poilsiautojų, ir tokiu būdu sąlygojantys didesnę apkrovą (Bebrusai, Baltieji ir Juodieji Lakajai, Stirniai). Rekreacinės infrastruktūros plėtra daugiausiai vykdoma privačiame sektoriuje, viešos poilsiavietės buvo privatizuotos.

Upių slėniuose svarbiausi gamtiniai rekreaciniai veiksniai yra jų teikiamos galimybės maudytis, poilsiauti bei naudoti mobiliam poilsiui – vandens turizmui. Molėtų rajono teritorijoje palankios hidrogeologinės sąlygos vandens turizmui. Molėtų rajono priemiestinių, ar šalia didesnių gyvenviečių esamų zonų svarbiausi gamtiniai rekreaciniai išteklių – miško parkai, paežeriai, miškai, upių pakrantės, vaizdingi šlaitai ir kt. yra naudojami labai intensyviai, tačiau šis naudojimas nėra pakankamai įteisintas. Juridinį statusą turi tik gyvenviečių parkai ir miško parkai, gi vertingiausios teritorijos – vandens telkinių pakrantės, jei nepatenka į parkus, lieka be apsaugos.

III KONCEPCIJOS NUSTATYMAS

3.1 Plėtotini turizmo ir rekreacijos aptarnavimo centrai

Turizmo ir rekreacijos aptarnavimo centras - gyvenamoji vietovė (miestas, miestelis), išsiskirianti turizmo ištekliais ir turizmo paslaugų infrastruktūros išplėtojimu bei formuojanti turistų srautus. Turizmo ir rekreacijos plėtros teritorinėje sistemoje svarbią vietą užima rekreacijos aptarnavimo centrai. Specialiojo plano koncepcijos stadijoje rekreacijos aptarnavimo centrai diferencijuojami pagal reikšmę šalies ir apskrities rekreacinėje teritorinėje sistemoje: regioninės, vietinės svarbos. Molėtų rajone išskiriami turizmo ir rekreacijos aptarnavimo centrai, kurie yra išdėstomi rajono centre bei kitose svarbiausiose gyvenamosiose vietovėse, jau naudojamose arba numatomose naudoti turizmui ir rekreacijos aptarnavimui, patenkančios į didelio rekreacinio potencialo arealus ir pasižyminčiose gamtinių, kultūrinių bei socialinių išteklių turtingumu, esančiose šalia tarptautinės, nacionalinės, regioninės ar lokalinės reikšmės turistinių trasų.

Plėtotini regioninės svarbos turizmo centrai:

▣ Esamas savivaldybės administracinis centras – Molėtų miestas jau dabar atliekantys bendrojo ir pažintinio turizmo bei rekreacijos aptarnavimo funkcijas.

▣ Plėtotini vietinės svarbos turizmo centrai:

- Giedraičiai;
- Dubingiai;
- Joniškis;
- Inturkė;
- Mindūnai;
- Toliejai;
- Suginčiai;
- Alanta;
- Balninkai.

3.2 Rekreacinių teritorijų - poilsio vietovių vystymas

Molėtų rajono rekreacinių vietovių specialiojo plano koncepcijos stadijoje teikiamos principinės rekomendacijos dėl rekreacinių teritorijų išdėstymo ir vystytinų rekreacijos rūšių.

Rekreacinė teritorija – vietovė, turinti gamtines ar kultūrinės aplinkos savybes ir sąlygas žmonių visaverčiam fiziniam bei dvasiniam poilsiui organizuoti.

3.3 Rekreacinio prioriteto vietovės

Rekreacijos plėtros koncepcijos stadijoje Molėtų rajono teritorijoje yra išskiriamos rekreacinio prioriteto vietovės, dauguma išsidėsčiusios aplink didžiausią rekreacinę vertę turinčias teritorijas prie didžiausių ežerų Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje:

1. Teritorija prie Klemento ir Kopūstiškių ežerų;
2. Teritorija prie Gaveikių ežero;
3. Teritorija prie Žverno ežero;
4. Teritorija prie Pakamunės ir Švento ežerų;
5. Teritorija netoli Nikajaus ežero šalia Mikajo botaninio draustinio;
6. Teritorija netoli Arino ežero;
7. Teritorija Amionių k.;
8. Teritorija prie Pravalio (Vidugirio) ežero;
9. Teritorija prie Krakavo ir Žaugėdų ežerų;
10. Teritorija prie Šlavino, Sutrinio, Šiekšto ir Sločiaus ežerų;
11. Teritorija prie Išnarų ežero;
12. Teritorija prie Galuonų ir Vašuokų ežerų;
13. Teritorija prie Bebrusų, Ežerės, Ilgo, Varliuko, Punto, Rudesėlio ir Rudesės ežerų;
14. Teritorija prie Ambraziškių ir Grabuosto ežerų;
15. Teritorija prie Antapusnės ežero;
16. Teritorija prie Spalio ežero;
17. Teritorija prie Abramaučiznos ežero;
18. Teritorija Pimpučių k, šalia Nosėnų k.
19. Teritorija prie Makio ir Gėlių ežerų;
20. Teritorija prie Alaušų, Krūmiškių, Perkasio, Kriogžlio ir Laumežerio ežerų;
21. Teritorija prie Gruodžio, Duobio, Saločio, Ramošiaus ir Gilužio ežerų;
22. Teritorija šalia Pagulbio, Gaidamonių, Duobio, Lukšto, Laumežerio, Suojo, Kėgžlio Vastapo ežerų;

23. Teritorija prie Glasmyno ežero;
24. Teritorija prie Virintų ir Dumblio ežerų;
25. Teritorija Kašeikių k.
26. Teritorija prie Vadinėlio ir Malkėsaičio ežerų;
27. Teritorija prie Vadokšno ežero.

3.4 Teritorijos rekreacinio aktyvumo ašys – svarbiausi turistų judėjimo keliai

Molėtų rajono rekreacinių vietovių specialiojo plano koncepcijos stadijoje teikiama automobilių, dviračių ir vandens turizmo trasų sistema, kurios pagrindinis uždavinys sudaryti palankias sąlygas kelionių organizavimui ir skatinti kultūrinio, aktyvaus poilsio ir savaitgalio keliones.

Automobilių turizmas yra sparčiai populiarėjantis aktyvaus poilsio būdas, dominantis tiek Lietuvos poilsiautojus, tiek ir užsienio turistus. Autoturizmo trasos siejamos su svarbiausiais gamtiniais turizmo, kultūros paveldo objektais ir vietovėmis, kurioms suteikta kultūros paminklų kategorija, automobilių keliais.

Autoturizmo trasa – kelionėms lengvaisiais automobiliais, turistiniais autobusais, kempingais (nameliais ant ratų), motociklais poilsio ar turizmo tikslais suplanuotu maršrutu skirtas viešosios turizmo infrastruktūros kompleksas, paženklintas vietovėje trasos ženklais, kurie numatomi rengiant atskirus turizmo trasų ženklinimo projektus, susietas su saugomomis kultūros paveldo vertybėmis, gamtos paveldo objektais, išskirtiniais kraštovaizdžiais, reprezentuojančiais gamtinės aplinkos savitumą.

Autoturizmo trasos formuojamos siekiant:

- Sujungti lankytinas vietas ir pavienius lankytinus objektus, reprezentuojančius regiono savitumą, kultūrą, istoriją, kraštovaizdį;
- Suformuoti vientisą turizmo trasų junginį, palankų kurti konkurencingus turizmo produktus, skirtus vietinių bei užsienio turistų kelionėms motorizuotomis transporto priemonėmis;
- Sudaryti sąlygas turistams, važiuojantiems motorizuota transporto priemone, nesunkiai rasti lankytinus objektus ir vietas, turizmo paslaugas ir pramogas.
- Regioninės svarbos autoturizmo trasa „Aukštaitijos parkų žiedas“ – kelio atkarpa (Pusnė – Giedraičiai – Dubingiai – Molėtai – Toliejai – Šnieriškės);

- Vietinės svarbos autoturizmo trasa „Molėtų krašto žiedas“:
 - Giedraičiai – Dubingiai – Joniškis – Inturkė – Molėtai – Žalvariai – Giedraičiai;
- Molėtai – Alanta – Mindūnai – Molėtai.

Trasos apjungia visus savivaldybės bei turizmo centrus ir leidžia susipažinti su vaizdingiausiomis gamtos bei kultūros vertybėmis išsiskiriančiomis teritorijomis, valstybiniais parkais. Molėtų rajono teritorijoje nustatyta autoturizmo trasų sistema yra „jautri“ saugomų teritorijų, tame tarpe Natura 2000 teritorijų atžvilgiu. Siekiant nedidinti automobilių srautų saugomose teritorijose, trasos yra nukreipiamos jų liestinėmis arba kerta šias teritorijas esamais keliais.

Autoturizmo trasos numatytos esamais keliais, naujų kelių neplanuojama.

Dviračių turizmo trasos.

Dviračių turizmas – turizmo rūšis, kai pavieniui ar grupėmis keliaujama dviračiais vietovėmis, kuriose yra speciali infrastruktūra (dviračių takai, stovėjimo aikštelės ir kt.). Dviračių turizmas yra viena populiariausių turizmo rūšių. Galimybes keliauti po Lietuvą labai apriboja klimatinės sąlygos, tinkamiausias tam metas nuo gegužės iki spalio mėnesio (yra siūlyta Lietuvoje dviračių turizmo sezoną skelbti nuo gegužės 15 iki rugsėjo 15 d.).

- Nacionalinės svarbos dviračių trasos:
 - Giedraičiai – Dubingiai – Joniškis – Inturkė – Kertuoja – Pakapė;
 - Inturkė – Mindūnai – Raudolėnai – Budriškės – Pagaluonis II;
 - Toliejai – Molėtai – Giedraičiai; Molėtai – Balninkai – Antanava – Labeliai;
- Regioninės svarbos:
 - Eurovelo sistemos trasų koridorius „Rytų Europos takas“ kelio atkarpa (Žalkynė – Dubingiai – Moletai – Mindūnai – Stirnelės viensėdis.).
- Regioninės svarbos – Regioninės reikšmės dviračių takai:
 - Žalkynė – Dubingiai – Giedraičiai – Molėtai – Paalksnė;
 - Molėtai – Alanta – Antanava – Balninkai
- Vietinės reikšmės dviračių trasos
 - Tomenčizna – Sičiūnai – Ožkiniai – Gailiūnai – Didžiokai;
 - Luokesa – Kirneilė – Mindūnai;
 - Molėtai – Mindūnai – Stirnelės viensėdis;
 - Dviračių takai – Asvejos regioniniame parke.
 - Dviračių trasa netoli viešbučio „Belvilis“.

- o Kitos dviračių trasos.

Dviračių trasos planuojamos esamais keliais, naujų kelių neplanuojama.

Vandens turizmo trasos.

Vandens turizmas – keliavimas vandeniui baidarėmis, burlaiviais, plaustais, valtimis ir kitomis plūdriosiomis priemonėmis. Lietuvoje populiarėjant vietiniam turizmui, vis didesnį turistų srautą pritraukia vandens turizmas upėmis ir ežerais. Šiuo specialiuoju planu yra nustatytos vandens turizmo plėtojimo prioritetingos teritorijos bei pateiktos didelį rekreacinį potencialą turinčios vandens turizmo trasos, nustatyti šių trasų infrastruktūros plėtros prioritetai, įgyvendinimo etapai bei priemonės. Parengtas specialusis planas sudaro sąlygas vandens turizmo trasų infrastruktūros techniniam projektavimui ir projektų įgyvendinimui.

Vandens turizmo trasos planuojamos siekiant skatinti šių trasų vandens turizmo infrastruktūros plėtrą ir sukurti vandens turistams tinkamas sąlygas poilsiauti bei vykdyti vandens turizmo (aktyvaus turizmo) veiklos rinkodarą. Nacionalinės vandens turizmo trasos yra privalomojo pobūdžio ir įgyvendinamos per 10 metų laikotarpį, vadovaujantis Nacionalinių vandens trasų įgyvendinimo ir Nacionaline turizmo plėtros programa.

Vandens turizmo trasos:

- Asvejos regioniniame parke – Vandens turizmo trasa – Asvejos ežere;
- Juodieji Lakajai – Baltieji Lakajai – Siesartis – Pastovis – Siesartis;
- Virinta – ežeras Virintai – ež. Gražis - ež. Skarblys – ež. Ilgynas – ež. Želvykštis – ež. Želvos;
- Ež. Stimiai – ež. Baltieji Lakajai;
- Ež. Aisetas – ež. Galuonis.

Rekreacijos ir turizmo teritorijų vystymo tikslai:

1. Užtikrinti gamtinių ir kultūrinių rekreacinių išteklių naudojimo ir apsaugos efektyvumą, plėsti gamtinėje aplinkoje rekreacijai specializuotų teritorijų tinklą ir plėtoti infrastruktūrą, turizmui skirtų teritorijų, pažintinio-kultūrinio palikimo sistemą;
2. Užtikrinti racionalų gamtinių rekreacinių išteklių naudojimą – reguliuoti turistų ir lankytojų srautus; plėtoti rekreacinę infrastruktūrą atsižvelgiant į aplinkosaugos

- reikalavimus, pritaikyti gamtinius rekreacinius išteklius lankymui, palaikyti ir gerinti jų kokybę; pažintinį turizmą plėtoti panaudojant turtingą gamtos ir kultūros paveldo potencialą;
3. Išnaudoti poilsio kaimiškoje aplinkoje (kaimo turizmo) galimybes;
 4. Dalyvauti kuriant valstybinę rekreacijos rėmimo sistemą ir užtikrinti jos regioninį diferencijavimą;
 5. Išvengti vaizdingiausių gamtinių vietovių užstatymo - užtikrinti gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio estetinio potencialo išsaugojimą, laisvą vertingiausių reginių priėjimą bei apžvalgą; griežtai kontroliuoti neleistinos urbanizacijos plitimą vaizdingose vietovėse,
 6. Sustabdyti agrarinės rekreacinės aplinkos degradavimą - stiprinti tradicinio kaimo kraštovaizdžio apsaugą ir remti kaimiškųjų teritorijų panaudojimo agroturizmui tendencijas; apželdinti intensyvios agrarinės veiklos pasekoje nuplikintas vandens telkinių pakrantes; gerinti aplinkos ekologinę būklę ir estetinį rekreacinį potencialą.

Kultūros paveldo objektų apsaugos užtikrinimo tikslai:

- Užtikrinti harmoningą kultūros paveldo objektų tvarkymą apskrities teritorijos rekreacinėje plėtroje, integruojant kultūros ir gamtos paveldo teritorinę apsaugą;
- Plėtoti saugomų paveldo objektų panaudojimą turizmui vystyti, užtikrinantį nekilnojamųjų kultūros vertybių išlikimą.

3.5 Bendrieji strateginiai rekreacijos vystymo prioritetai

Prioritetai plėtojant rekreacinių teritorijų sistemą:

1. Rekreaciniais funkciniais ryšiais susietų turizmo ir rekreacijos aptarnavimo centrų formavimas rekreaciniuose rekursiniuose arealuose;
2. Svarbiausių rekreacijos aptarnavimo centrų plėtros planavimas numatant polifunkcinio pobūdžio rekreaciją, kuri jungia kelias rekreacinės specializacijos kryptis;
3. Poilsio vietovių vystymas, vykdant konversinę tvarkymo politiką, dabartinio naudojimo kryptis pertvarkant tikslu plėtoti rekreacinį naudojimą bei turizmą;
4. Veiklos konversijai teiktina valstybės parama;
5. Naujų rekreacinių teritorijų formavimas, esamų regiono poilsio vietovių naudojimo intensyvinimas;

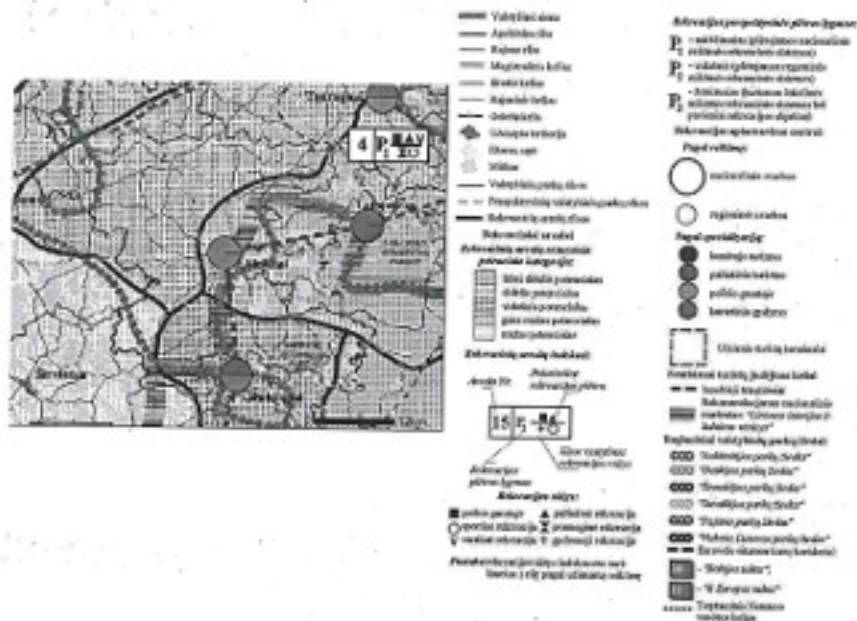
6. Rekreacinės aplinkos kokybės gerinimas planuojamose rekreaciniuose centruose ir poilsio vietovėse;
7. Vandens telkinių bei esamų miškų rekreacinio potencialo gerinimas;
8. Rekreacinės infrastruktūros objektų, įtakojančių viso regiono turistinį ir rekreacinį konkurentiškumą, sistemos formavimas;
9. Regioninių parkų pažintinio turizmo infrastruktūros kūrimas;
10. Planuojamų dviračių turizmo sistemos trasų ir jų infrastruktūros formavimas;
11. Poilsio kaime (kaimo turizmo) plėtojimas, planuojamų poilsio gamtoje vietovių vystymas;
12. Aktyvaus poilsio plėtojimas, kuriant atskirus specializuotus sportinės rekreacijos kompleksus;
13. Autoturizmo, dviračių ir vandens turizmo trasų sistemos vystymas; sudarant palankias sąlygas turistinių – pažintinių, ramaus ir aktyvaus poilsio kelionių organizavimui.

Planuojamų poilsio gamtoje vietovių perspektyva priklauso nuo jų rekreacinės aplinkos kokybės esminio pagerinimo, agrarinių pakrančių želdinimo bei miškingumo formavimo.

Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas pažintinio turizmo plėtrai regione, ypač jo svarbiausiose saugomose teritorijose (regioniniuose parkuose). Pažintinio turizmo sistema numatyta plėtoti turint tikslą eksponuoti gamtinius bei kultūrinius regiono savitumus, jo kraštovaizdžio vertybes. Turi būti tvarkomi ir eksponuojami pažintinę vertę turintys gamtiniai bei kultūriniai objektai bei jų grupės.

Asvejos ir Labanoro regioniniai parkai pagal specialius tvarkymo planus kuria savo vidines detalizuotas rekreacijos ir turizmo bei jų infrastruktūros vystymo programas.

Rekreacinių resursinių arealų vystymo galimybės

LR teritorijos bendrajame plane didžioji dalis rajono teritorijos priklauso prie didelį ir vidutinį rekreacinį potencialą turinčių šalies regionų. Į didelį rekreacinį potencialą papuola centrinė ir rytinė teritorijos dalis (Molėtų miestas, Labanoro regioninio parko teritorija). Vidutinio rekreacinio potencialo teritorijoms priskiriama pietinė teritorijos dalis. Į gana mažo rekreacinio potencialo dalį patenka vakarinė rajono teritorijos dalis.

Pagrindinius rekreacinės aplinkos išteklius sudaro:

1. Gamtinis potencialas - gamtinė aplinka, tinkanti poilsiui: vaizdingas gamtovaizdis, miškai, vandens telkiniai, kiti gamtos išteklių; gamtiniai gydomieji išteklių tinkami sveikatos ir darbingumo atstatymui: terapinio pobūdžio gamtinės aplinkos klimatinės savybės, mineraliniai vandenys ir purvas.
2. Kultūrinis potencialas – kultūros paveldo objektai, kurie pagal Lietuvoje galiojančius teisės aktus skirstomi į urbanistinio paveldo, archeologinio paveldo objektus, įvykių ir laidojimo vietas, monumentus, statinius, statinių kompleksus, statinių priklausinius; kultūrinės įstaigos: muziejai, teatrai ir kino teatrai, galerijos ir kitos kultūrinės įstaigos; kultūriniai renginiai, tradicijos ir nematerialusis paveldas: menai ir amatai, religinės tradicijos, kultūriniai renginiai, etnokultūra, edukacinė veikla, tradicinės šventės.

3. Infrastruktūrinis potencialas - specialiai sukurti rekreacinės infrastruktūros objektai: rekreacijai naudojamos poilsio, turizmo, sveikatinimo, pramogų paslaugas teikiančios įstaigos, centrai, rekreacinės bei kitos rekreacijai naudojamos ir įteisintos teritorijos.

Kurortinės teritorijos.

Vadovaujantis rengiama Molėtų rajono kurortinių teritorijų nustatymo ir plėtros galimybių studija, nagrinėjamos siūlytinoms steigti kurortinės vietovės:

- Inturkė (prie Galuono ež.);
- Balninkai (prie Alaušo ež.);
- Molėtai (Bebrusų, Luokesos, Durių ež.);
- Dubingiai (prie Asvejos ež.);
- Mindūnai (prie Lakajų, Stirnių ež.).

Vadovaujantis galimybių studija, atlikta Molėtų rajone esančių pagrindinių inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų analize, galima teigti, kad kurortinės teritorijos statuso reikalavimus labiausiai atitinka Molėtų miestas.

Gamtinis karkasas.

Gamtinio karkaso teritorijose ūkinė veikla ribojama vadovaujantis Saugomų teritorijų įstatymo 22 straipsnio 6 dalies nuostatomis: „Gamtinio karkaso rekreacinės, miškų ūkio ir agrarinės paskirties teritorijose draudžiama statyti pramonės įmones, kurioms reikalingi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai, ir gyvenamuosius kvartalus. Leidžiama tokia veikla, kuri užtikrina kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą ir ekosistemų stabilumą, atkuria pažeistas ekosistemas, yra vykdoma pagal teritorijų planavimo dokumentus“.

Siekiant suderinti aplinkosauginius ir racionalaus žemės naudojimo reikalavimus, žemės ūkio veiklai naudojamose teritorijose, priskirtose gamtiniam karkasui, rekomenduojamas tausojamasis ūkininkavimas ir ekologinės įvairovės didinimas: įveisiant mišką žemės ūkiui mažiau tinkamuose plotuose, formuojant smulkesnius pasėlių plotus, didinant daugiamečių ir kitų žiemojančių augalų plotus, derinant gyvulininkystės ir augalininkystės specializuotas ūkio šakas.

IV SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS

Konkretizuojamas žemės naudojimas 27 rekreacinių arealų teritorijose:

Eil. Nr.	Teritorijos vieta, lokacija
1	Teritorija prie Kiemento ir Kopūstiškių ežerų;
2	Teritorija prie Gaveikių ežero;
3	Teritorija prie Žverno ežero;
4	Teritorija prie Pakamunės ir Švento ežerų;
5	Teritorija netoli Nikajaus ežero šalia Mikajo botaninio draustinio;
6	Teritorija netoli Arino ežero;
7	Teritorija Arnionių k.;
8	Teritorija prie Pravalio (Vidugirio) ežero;
9	Teritorija prie Krakavo ir Žaugėdų ežerų;
10	Teritorija prie Šlavino, Sutrinio, Šiekšto ir Sločiaus ežerų;
11	Teritorija prie Išnarų ežero;
12	Teritorija prie Galuonų ir Vašuokų ežerų;
13	Teritorija prie Bebrusų, Ežerės, Ilgo, Varliuko, Punto, Rudesėlio ir Rudesės ežerų;
14	Teritorija prie Ambraziškių ir Grabuosto ežerų;
15	Teritorija prie Antapūsnės ežero;
16	Teritorija prie Spalio ežero;
17	Teritorija prie Abramaučiznos ežero;
18	Teritorija Pimpučių k. šalia Nosėnų k.
19	Teritorija prie Makio ir Gėlių ežerų;
20	Teritorija prie Alaušų, Krūmiškių, Perklio, Kriogžlio ir Laumežerio ežerų;
21	Teritorija prie Gruodžio, Duobio, Saločio, Ramošiaus ir Gilužio ežerų;
22	Teritorija šalia Pagulbio, Gaidamonių, Duobio, Lukšto, Laumežerio, Suojo, Kėgžlio Vastapo ežerų;
23	Teritorija prie Glasmyno ežero;
24	Teritorija prie Virintų ir Dumblio ežerų;
25	Teritorija Kašeikių k.
26	Teritorija prie Vadinėlio ir Malkėsaičio ežerų;
27	Teritorija prie Vadokšno ežero.

Rekreacinės teritorijos suskirstomis į šias rekreacijos rūšis:

- bendroji rekreacija – tai bendro pobūdžio, jėgas atstatantis žmogaus poilsis gamtoje, nekeliantis papildomų tikslų;
- pažintinė rekreacija – tai kelionės bei poilsis gamtinėje ar kultūrinėje aplinkoje norint pažinti šią aplinką, jos istoriją, prigimtį, savybes, išplėsti kultūros akiratį;

- sportinė rekreacija – tai aktyvi veikla bei poilsis gamtinėje ar dirbtinėje aplinkoje, siekiant kultūros tikslų, skirta fiziniam lavinimuisi;
- poilsinė rekreacija – tai poilsis gamtoje ar tam tikslui pritaikytoje dirbtinėje aplinkoje;
- Kaimo turizmas.

Bendruoju atveju rekreacinio prioriteto vietovėse kuriami ir/ar palaikomi pliažai, miško parkai, poilsio, apgyvendinimo ir/ar maitinimo paslaugas teikiantys svečių namai, poilsio namai, kaimo turizmo sodybos, kempingai, restoranai, užkandinės, užkeigos bei kiti.

Rekreacinėse teritorijose leidžiama kaimo turizmo sodybų statyba, parengus Kaimo plėtros žemėtvarkos projektą ūkininko ūkio sodybai parinkti bei vadovaujantis Dėl LR žemės ūkio ministro ir LR aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. 3D-476/D1-429 "Dėl Kaimo plėtros žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo", tačiau rekomenduotina juose teritoriją pritaikyti atsižvelgiant į rekreacinės teritorijos specializaciją.

4.1 Gyvenamosios teritorijos, užstatymo reglamentai, statybos zonos.

Teritorijų naudojimo reglamentai pateikti 1 lentelėje.

Vadovaujantis Molėtų rajono teritorijos bendruoju planu pagrindinė projektavimo sąlyga pastatų paskirčiai – gyvenamosios sodybos neturi užimti daugiau kaip 10 proc. esamos ir suprojektuotos užstatyti teritorijos (pastatais užimta žemė, kiemai, sodybos, keliai, gatvės ir aikštės). Specialiajame plane naujos gyvenamosios teritorijos plėtojamos pagrindė toliau nuo vandens telkinių pakrančių.

Specialiajame plane pažymimos esamos užstatytos gyvenamosios teritorijos, kurioms taip pat nustatomi teritorijos tvarkymo reglamentai vykdant plėtrą perspektyvoje.

Teritorijos tvarkymo naudojimo reglamentas:

- Išsaugomas nepakeistas reljefas;
- Skatinamas kaimo kraštovaizdžio tipo užstatymas;
- Draudžiama statyti sublokuotus namus;
- Įgyvendinamos priemonės, padedančios gerinti apžvelgiamumą;
- Skatintinas sodybinių želdinių veisimas.
- Numatomas pastatų aukštingumas: teritorijoms patenkančios į vandens telkinių apsaugos zonos ribas iki 9 m., kitose teritorijose iki 12 m.

- Užstatymo tankumas ribojamas iki 10 procentų sklypo ploto.
- Planuojamų gyvenamųjų teritorijų, patenkančių į gamtinio karkaso teritorijų sklypų privaloma vadovautis Gamtinio karkaso nuostatomis (patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. D1-624).
- Šiose teritorijos leidžiama kaimo turizmo sodybų statyba, parengus Kaimo plėtros žemėtvarkos projektą ūkininko ūkio sodybai parinkti bei vadovaujantis Dėl LR žemės ūkio ministro ir LR aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. 3D-476/D1-429 "Dėl Kaimo plėtros žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo".
- Esamoms užstatytoms teritorijoms vykdant plėtrą perspektyvoje galioja planuojamų gyvenamųjų teritorijų reglamentavimas.
- Vadovautis Teritorijų planavimo įstatymu.

4.2 Rekreacinės teritorijos, užstatymo reglamentai, statybos zonos.

Teritorijų naudojimo reglamentai pateikti I lentelėje.

Teritorijos tvarkymo naudojimo reglamentas:

- Intensyvios rekreacijos pritaikymo bei tvarkymo teritorijos.
- Gali būti įrengiama turizmui–rekreacijai vystyti reikalinga infrastruktūra
- Planuojamų rekreacinių teritorijų, patenkančių į gamtinio karkaso teritorijų sklypų užstatymo tankumas ribojamas iki 30 procentų ploto bei privaloma vadovautis Gamtinio karkaso nuostatomis (patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. D1-624).
- Šiose teritorijos leidžiama kaimo turizmo sodybų statyba, parengus Kaimo plėtros žemėtvarkos projektą ūkininko ūkio sodybai parinkti bei vadovaujantis Dėl LR žemės ūkio ministro ir LR aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. 3D-476/D1-429 "Dėl Kaimo plėtros žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo".
- Numatomas pastatų aukštingumas: teritorijoms patenkančios į vandens telkinių apsaugos zonos ribas iki 9 m., kitose teritorijose iki 12 m.
- Vadovautis Teritorijų planavimo įstatymu.

4.3 Gamtinio karkaso teritorijos

Dalis rekreacinių arealų teritorijose esančių sklypų patenka į gamtinio karkaso teritorijas, kuriose vadovaujantis Gamtinio karkaso nuostatomis (patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. D1-624), keičiant pagrindinę žemės naudojimo paskirtį iš žemės ūkio į kitą (gyvenamųjų, rekreacinės bei komercinės paskirties objektų teritorijų), įvertinant Nuostatų 10 punkto reikalavimus formuojamos besijungiančios, 50 procentų planuojamos teritorijos užimančios gamtinio karkaso struktūros, kurias gali sudaryti priklausomieji želdynai, vandens telkiniai ir jų dalys; miškų ūkio paskirties žemės sklypai (žemės ūkio paskirties sklype buvusios miško naudmenos); kitos paskirties atskirųjų (rekreacinių, apsauginių ir ekologinių) želdynų žemės sklypai; visuomeninės paskirties teritorijų rekreacinių miškų žemės naudojimo pobūdžio žemės sklypai.

Specialiojo plano sprendiniuose nurodytos siūlomos galimos želdynų struktūros, kurios sujungtų bendrai teritorijas į viena želdynų struktūrą. Siūlomų želdynų teritorijų zonos yra rekomendacinio pobūdžio. Išlaikant 50 procentų planuojamos teritorijos užimančios gamtinio karkaso struktūras kitose sklypo dalyse, šiose zonose galima statyba Teisės aktų nustatyta tvarka. 50 proc. želdynų struktūros taikomas kiekvieno žemės sklypo plotui.

Gamtinio karkaso teritorijose kitos tikslinės paskirties sklypų užstatymo tankumas ribojamas iki 30 procentų žemės sklypo ploto.

4.4 Kultūros vertybių teritorijos

Nekilnojamosios kultūros vertybių teritorijose į kitos paskirties žemę šiose teritorijose nenumatomas, siūlomas paskirties keitimas į koncervacinės paskirties žemę, numatant žemės naudojimo būdą – kultūros paveldo objektų žemės sklypai.

Teritorijos, kurios patenka į nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos nuo vizualinio ar fizinio poveikio zonas, numatoma galimybė pakeisti žemės paskirtį, tačiau privaloma vadovautis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (1994 m. gruodžio 22 d. Nr. I-733).

Kultūros paveldo kategorijai priklauso vietovės, pavieniai ar į kompleksą įeinantys objektai, registruoti kaip nekilnojamosios vertybės bei objektai, paskelbti saugomais. Šių objektų ir jų teritorijų paskirtis–užtikrinti praeities kartų pastatytų, įrengtų, sukurtų ar istorinių įvykių sureikšmintų kultūros vertybių išsaugojimą, naudojant arba pritaikant naudoti jas pirminiu ar istoriškai susiklosčiusiu, jam

artimu ar tikslingai parinktu būdu. Tokiu būdu kultūros paveldo objektai turėtų būti naudingi naudotojams, kartu užtikrinant optimaliausią kultūros vertybių panaudojimą kultūriniam turizmui.

Visi saugomi kultūros paveldo objektai sutartiniu ženklu ir atskiru eksplikacijos numeriu (sąrašo eilės numeris) pažymėti brėžinyje. Kaip priedas, specialiajame plane pridama kultūros paveldo objektų lentelė. Visų kultūros paveldo objektų teritorijose ir apsaugos zonose veikla gali būti planuojama ir vykdoma vadovaujantis nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiaisiais planais bei kitais veiklą juose reglamentuojančiais dokumentais. Tvarkybos ir naudojimo reikalavimai nustatomi individualiais apsaugos arba tipiniais reglamentais (jei individualūs reglamentai neparengti). Veikla saugomuose kultūros paveldo objektuose bei jų teritorijose turi būti vykdoma (vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, Saugomų teritorijų ir Teritorijų planavimo įstatymų nuostatomis) pagal reglamentus, nustatančius paveldosaugos reikalavimus kiekvienam paskelbtam saugomu kultūros paveldo objektui arba pagal detalius reglamentus, numatytus parengtuose planavimo dokumentuose.

4.5 Miškų ūkio žemė

Planuojama ūkinė veikla miškų ūkio žemėje reglamentuojama LR Miškų įstatymo (1994 m. lapkričio 22 d. Nr. I-671), kuris reglamentuoja miškų atkūrimą, apsaugą bei naudojimą ir sudaryti teisinės prielaidas, kad visų nuosavybės formų miškai būtų tvarkomi pagal vienodus tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principus, užtikrinant racionalų miškų išteklių naudojimą aprūpinant pramonę žaliava, biologinės įvairovės išsaugojimą, miškų produktyvumo didinimą, kraštovaizdžio stabilumą ir aplinkos kokybę, galimybę dabar ir ateityje atlikti ekologines, ekonomines ir socialines funkcijas nedarant žalos kitoms ekosistemoms. Miškų plotai bei saugotini želdiniai (medžiai, krūmai augantys ne miško žemėje) patenkantys į gamtinio karkaso teritorijas yra įtraukiami į planuojamas nenutrūkstamų atskirųjų želdynų zonas.

Miškas – ne mažesnis kaip 0,1 hektaro žemės plotas, apaugęs medžiais, kurių aukštis natūralioje augavietėje brandos amžiuje siekia ne mažiau kaip 5 metrus, kita miško augalija, taip pat išretėjęs ar dėl žmogaus veiklos ir gamtinių veiksnių netekęs augalijos (kirtavietės, degavietės, aikštės). Laukuose, pakelėse, prie vandens telkinių, gyvenamosiose vietovėse ir kapinėse esančios medžių grupės, kelio juostose ar geležinkelių želdinių apsaugos zonose įveisti želdiniai, siauros – iki 10 metrų pločio – medžių juostos, gyvatvorės, pavieniai medžiai ir krūmai bei miestuose ir kaimo vietovėse ne miškų ūkio paskirties žemėje esantys žmogaus įveisti želdynai nelaikomi mišku. Šių želdinių priežiūrą, apsaugą ir naudojimą reglamentuoja Želdynų įstatymas.

Miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis vadovaujantis 1994 m. balandžio 26 d. Miškų įstatymo Nr. I-446 11 straipsnyje numatytais atvejais.

4.6 Esamos gamybinės teritorijos

Į planuojamų rekreacinių vietovių arealų ribas patenka esamos gamybinės teritorijos. Vykdamas plėtrą šiose teritorijose numatoma konversija į rekreacines teritorijas, kurioms galioja planuojamų rekreacinių teritorijų reglamentavimas.

4.7 Paviršiniai vandens telkiniai

Visiems paviršiniams vandens telkiniams yra nustatomos pakrančių apsaugos juostos ir zonos, vadovaujantis LRAM 2007 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. D1-98 „Dėl Aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 540 „Dėl paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo.

Tvarkymo reglamentavimas:

- Pakrantės apsaugos juostose draudžiama: statyti statinius (išskyrus hidrotechninius, vandens paėmimo ir išleidimo į vandens telkinius įrenginius, vandenvietes, paplūdimių įrangą), tvirti tvoras; tiesti kelius; naudoti trąšas, pesticidus ir kitus chemikalus; dirbti žemę, ardyti velėnas (išskyrus kultūrinių pievų atsėjimą, suderinus šį darbą su aplinkos apsaugos tarnybomis), ganyti gyvulius; įrengti poilsivietes (išskyrus paplūdimius), statyti autotransporto priemones, kūrenti laužus; ne miškų ūkio paskirties žemėje kirsti saugotinus medžius ir krūmus; vykdyti pagrindinius plynus miško kirtimus, naikinti miško paklotę. Pakrantės apsaugos juostos plotį galima tikslinti vadovaujantis LRAM 2007 m. vasario 14 d. įsakymu „Dėl Aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymo nr. 540 „Dėl paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ Nr. D1-98 ir jo galiojančiais pakeitimais.
- Vandens telkinių apsaugos zonose draudžiama:
 - statyti naujus gyvenamuosius namus, vasarnamius, ūkininko ūkio ir kitus pastatus paviršinio vandens telkinio pakrantės juostoje ir 50 metrų už jos ribų, išskyrus miestų, miestelių ir kompaktiškai užstatytų kaimų (didesnė kaip 3 hektarų užstatyta teritorija, kurioje atstumas tarp pastatų ne didesnis kaip 50 metrų) (bet visais atvejais – potvynio metu neužliejamoje teritorijoje).
- Gyvenamųjų ir rekreacinių pastatų numatomas aukštingumas iki 9 m.

- Pastatus taip pat draudžiama statyti pakrančių šlaituose, kurių nuolydis didesnis kaip 10 laipsnių.
 - Įrengti galvijų vasaros aikštes, neišsprendus klausimų, susijusių su nuotekų surinkimu ir nukenksminimu; lieti srutas arba skystą mėšlą:
 - a. netarpiant jų į gruntą, arčiau nei per 100 metrų nuo kranto linijos, kai pakrantės nuolydis mažesnis kaip 5 laipsniai, ir arčiau nei per 200 metrų nuo kranto linijos, kai pakrantės nuolydis didesnis kaip 5 laipsniai;
 - b. tarpiant juos į gruntą, arčiau nei per 5 metrus nuo sureguliuotų upelių, melioracijos griovių ir kanalų, kai jų baseino plotas mažesnis kaip 10 kv. kilometrų, ir arčiau nei per 10 metrų nuo vandens apsaugos juostos, kai vandens telkinių baseino plotas ne mažesnis kaip 10 kv. kilometrų;
 - statyti pramonės įmones, cechus, nuodingųjų chemikalų, trąšų sandėlius bei aikštes, pavojingų atliekų surinkimo punktus, naftos produktų sandėlius, degalines, mechanines remonto dirbtuves bei technikos aikštes, taip pat kitus objektus, galinčius turėti neigiamos įtakos gamtinei aplinkai, nesuderinus šio klausimo su Aplinkos ministerijos įgaliota institucija.
 - steigti kapines; užkasti kritusius gyvulius bei šiukšles, įrengti sąvartynus; barstyti iš lėktuvų pesticidus ir mineralines trąšas; plynai kirsti medžius ir krūmus šlaituose, kurių nuolydis didesnis kaip 10 laipsnių, išskyrus piliakalnių šlaitus, tvarkomus pagal projektus; auginant žemės ūkio kultūras, hektarui sunaudoti daugiau kaip 80 kilogramų azoto ir 15 kilogramų fosforo veikliosios medžiagos, jeigu skaičiavimų nenustatytos kitos ekologiniu požiūriu pagrįstos normos;
 - Vandens telkiniai ir jų pakrantės turi būti tvarkomos taip, kad į vandens telkinius nepatektų pavojingų medžiagų, vandens telkinių krantai būtų apsaugoti nuo erozijos, būtų užtikrintas vandens telkinių pakrančių ekosistemų stabilumas, saugomas vandens telkinių pakrančių gamtinis kraštovaizdis ir jo estetinės, numatant priemones nuo užliejimo, krantų tvirtinimą. Sprendžiama techniniu projektu. Privaloma sklypų betarpiškai besuribojančių su vandens telkiniais savininkams.
 - Sklypuose betarpiškai besuribojančiuose su rekreacinėse teritorijose esančiais ežerais galima lieptų ir valčių elingų statyba (sprendžiama techninio projekto metu Teisės aktų nustatyta tvarka):
 - Leidžiami valčių elingai iki dviejų valčių, auštis – iki 4 m. nuo vandens telkinio paviršiaus.
 - Leidžiamas liepto ilgis iki 2 m. už vandens telkinio želdynų juostos.
- Žemės sklypai, kuriuose bus pakeista žemės paskirtis į kitą (rekreacinės teritorijos,

gyvenamosios teritorijos, komercinės paskirties objektų teritorijos) bei kurie patenka į vandens telkinių apsaugos zoną, nustatoma ypatingos svarbos rekreacinė zona, kurioje galimas papildomas žemės apmokestinimas, tačiau tai turi būti sprendžiama Molėtų savivaldybės tarybos sprendimu nustatant papildomus reikalavimus. Specialiojo plano brėžiniuose paviršinių vandens telkinių apsaugos juostos ir zonos yra rekomendacinio pobūdžio, rengiant mažesnio mastelio teritorijų planavimo dokumentus bei žemėtvarkos projektus (žemės sklypų formavimo pertvarkymo projektus, kaimo plėtros žemėtvarkos projektus ir kt.) paviršinių vandens telkinių apsaugos juostos ir zonos turi būti nustatomos (patikslinamos) vadovaujantis LRAM 2007 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. D1-98 „Dėl Aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 540 „Dėl paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo.

4.8 Inžinerinė infrastruktūra

Susisiekimo infrastruktūra įvertinta vadovaujantis Molėtų rajono vietinės reikšmės kelių tinklo infrastruktūros žemėtvarkos schema, taip pat įvertinus esamus privažiavimo kelius prie sklypų.

Vadovaujantis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymu (Žin., 2006, Nr. 82-3260), iki 2014 metų gruodžio 31 d. yra numatoma, kad 95 % savivaldybės gyventojų turi gauti viešojo vandens tiekėjo paslaugas. Vandens ir nuotekų plėtra turi būti sprendžiama vadovaujantis parengtu Molėtų rajono savivaldybės Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiuoju planu, patvirtintu Molėtų rajono tarybos 2009-04-30 sprendimu Nr.B1-82, kurio sprendiniuose yra numatyta vykdoma vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Molėtų rajone.

Tinklų įrengimas turi būti tarp gatvių raudonųjų linijų, panaudojant gatves, esamus vietinės reikšmės, servitutinius kelius, (pagal STR 2.06.01:1999 „Miestų, miestelių ir kaimų susisiekimo sistemos“ gatvės juosta tarp raudonųjų linijų yra skirta įrengti važiuojamąją dalį ir kitus gatvės elementus (šaligatvius, pėsčiųjų ir dviratininkų takus); inžinerinius tinklus; transporto priemonių aptarnavimo pastatus, stovėjimo vietas). Klojant naujus tinklus būtina užtikrinti esamų inžinerinių tinklų išsaugojimą, nesant galimybės išsaugoti, gauti projektavimo sąlygas tinklams perkelti, vadovaujantis) „Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų“ (LR Vyriausybės nutarimas 1992-05-12 Nr. 343 su vėlesniais pakeitimais) bei kitų, atskiroms tinklų grupėms galiojančių, įstatymų reikalavimus. Teisės aktų nustatyta tvarka turi būti įvertinti žemės ir inžinerinių tinklų savininkai, išspręsti žemės paėmimo visuomenės poreikiams ir naujų tinklų prijungimo prie esamų inžinerinių statinių klausimai. Naujų įvažiavimų/išvažiavimų specialiojo plano sprendiniuose nėra numatoma.

Specialiojo plano sprendiniuose nurodomos tik dviračių, pėsčiųjų takų trasos orientacinė vieta, tačiau rengiant tolimesnius teritorijų planavimo dokumentus, privaloma tikslinti trasų vietas, kurios privalo būti už valstybinės reikšmės kelių juostos ribų. Auto turizmo trasos numatomas esamais keliais.

Specialiojo plano sprendiniuose nustatomas kelių apsaugos zonos, vadovaujantis LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“, II. Kelių apsaugos zonos – magistraliniams keliams – po 70 metrų, krašto keliams – po 50 metrų, rajoniniams keliams – po 20 metrų atstumu nuo kelio briaunų į abi puses.

4.9 Aerodromų apsaugos ir sanitarinės apsaugos zonos

Rekreacinės teritorijų Nr. 2 ir Nr. 17 dalys patenka į aerodromų apsaugos ir sanitarinės apsaugos zoną. Aerodromo kilimo ir tūpimo takas nuo rekreacinių teritorijų nutolęs apie 2 km. Aerodromų apsaugos zonoje, nesuderinus Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka su Civilinės aviacijos administracija ir (ar) kariuomenės vadu (karinių aerodromų apsaugos zonoje), draudžiama statyti, rekonstruoti ir įrengti:

- oro ryšių, aukštos įtampos elektros tiekimo linijas, objektus, skleidžiančius radijo bei elektromagnetines bangas ir sprogo atžvilgiu pavojingus objektus;
- pramonės ir kitus objektus, dėl kurių veiklos blogėja matomumas, taip pat objektus, spinduliuojančius šviesą ir galinčius kelti pavojų orlaivių skrydžių saugai;
- sąvartynus, gyvulininkystės, žvėrininkystės fermas, taip pat kitus objektus, apie kuriuos gali telktis daug paukščių;
- kitus objektus, esančius:
- iki 300 metrų atstumu nuo aerodromo kilimo ir tūpimo tako ir aerodromų prieigų zonose – nepriklausomai nuo objektų aukščio;
- iki 600 metrų atstumu nuo aerodromo kilimo ir tūpimo tako – 20 metrų ir aukštesnius (aerodromo kontrolės taško atžvilgiu);
- iki 5,1 kilometro atstumu – 45 metrų ir aukštesnius (aerodromo kontrolės taško atžvilgiu);
- iki 15 kilometrų atstumu – 100 metrų ir aukštesnius (aerodromo kontrolės taško atžvilgiu).

Aerodromų sanitarinėje apsaugos zonoje objektų statyba bei rekonstrukcija ir ūkinė veikla šioje zonoje turi būti suderinta su visuomenės sveikatos centru apskrityje ir Civilinės aviacijos administracija.

4.10 Molėtų astronomijos observatorijos apsaugos zonos

Rekreacinės teritorijos Nr. 25 dalis patenka į Molėtų astronomijos observatorijos apsaugos zoną. Šioje zonoje žemės savininkams ir naudotojams, nesuderinus su Molėtų astronomijos observatorijos administracija, draudžiama:

- statyti naujus pramonės ir žemės ūkio objektus, gyvenamuosius namus, ūkinius pastatus, poilsiavietes;
- tiesti kelius ir aukštos įtampos elektros linijas;
- įrengti išorinį gyvenviečių apšvietimą;
- vykdyti pagrindinio naudojimo plynus kirtimus;
- performuoti kraštovaizdį
- vykdyti kitus darbus, kurių metu teršiama atmosfera arba naktį lauke naudojamas apšvietimas.

4.11 Naudingųjų iškasenų telkiniai

Specialiojo plano brėžiniuose pažymėtos neišžvalgytos naudingųjų išteklių teritorijos, t.y. remiantis žemės gelmių registro duomenimis nenaudojami naudingųjų iškasenų telkiniai. Vadovaujantis Žemės gelmių įstatymo 20 str. nustatyta, kad nenaudojami žemės gelmių ištekliai turi būti apsaugoti nuo veikslių, bloginančių jų kokybę, gavybos sąlygas, nuo teritorijos užstatymo ar kitų veikslių, trukdančių žemės išteklius naudoti ateityje. Nenaudojami naudingųjų išteklių telkiniai privalo būti pilnai išžvalgyti. Išžvalgytuose naudingųjų iškasenų telkiniuose, kurių ištekliai patvirtinti, ir prie jų esančiuose perspektyviuose naudingųjų iškasenų plotuose žemės savininkui, naudotojui draudžiama:

- statyti gyvenamuosius namus, gamybinius statinius, įrenginius;
- kasti naudingąsias iškasenas, išskyrus kasamas savo reikmėms.

Teritorijos turi būti planuojamos įvertinus teritorijų žemės gelmių sandarą ir jų išteklius, numatant ūkinės veiklos poveikį žemės gelmių būklei, jų ištekliams ir vertingosioms savybėms. Nenaudojami žemės gelmių ištekliai turi būti apsaugoti nuo veikslių, bloginančių jų kokybę, gavybos sąlygas, nuo teritorijos užstatymo ar kitų veikslių, trukdančių žemės išteklius naudoti ateityje. Išžvalgytose ir išekspluototose naudingųjų išteklių teritorijose bus galimos rekreacinės teritorijose, kurioms galioja planuojamų rekreacinių teritorijų reglamentavimas, tačiau privaloma vadovautis Teritorijų planavimo, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymais ir kitais teisės aktais.

4.12 Triukšmo mažinimo priemonės

Triukšmo šaltiniams nustatomi triukšmo rodikliai nurodyti Lietuvoje Respublikos sveikatos

apsaugos ministro nustatytos higienos normoje HN 33-1:2003 „Akustinis triukšmas. Leidžiami lygiai gyvenamojoje ir darbo aplinkoje. Matavimo metodikos bendrieji reikalavimai“.

Rekreacinės teritorijose draudžiama:

- naudoti triukšmo šaltinius lauko kavinėse, jei tai sukelia dirginimą;
- groti muziką automobiliuose, jei tai trikdo viešąją rimtį;
- groti muziką privačiose valdose, jei tai trikdo viešąją rimtį;
- vykdyti prekių pristatymo ir krovos darbus prekybos bei viešojo maitinimo įstaigose, jei tai trikdo viešąją rimtį;
- laikinosiose ir stacionariosiose prekybos ir viešojo maitinimo vietose naudoti lauko garsinę informaciją ir reklamą.
- naudoti civilinės pirotechnikos priemones (išskyrus valstybinių švenčių dienomis bei masinių renginių metu, kuriems rengti nustatyta tvarka yra išduotas leidimas).
- Techninio projekto metu turi būti užtikrinta, kad nebus viršijami nustatyti triukšmo ribiniai dydžiai.
- Užbaigtuose statiniuose turi būti atliekamos ekspertizės ir nustatoma, ar įgyvendinti visi triukšmo mažinimo reikalavimai.

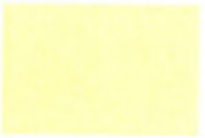

4.13 Rekreacinės vietovės, patenkančios į Molėtų rajono teritorijos esančios magistralinio kelio Vilnius – Utena atkarpos zonoje specialiojo plano teritoriją.

Rekreacinės vietovės plane pažymėtos Nr. 1 , 17, 13, 26, 24 dalinai arba visiškai patenka į Molėtų rajono teritorijos esančios magistralinio kelio Vilnius – Utena atkarpos zonoje specialiojo plano teritoriją. Šiose zonose vykdant plėtrą privaloma vadovautis šio specialiojo plano sprendiniais.

4.14 Teritorijos naudojimo reglamentai

1 lentelė. Teritorijos naudojimo reglamentai

Pažymėjimas plane	Dominuojanti pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdas ir (ar) naudojimo pobūdis	Kiti leistini žemės naudojimo būdai, naudojimo pobūdžiai	Pastabos

<i>Kitos paskirties žemė</i>			
	Rekreacinės teritorijos (R)*	Inžinerinės infrastruktūros teritorijos (I) Bendro naudojimo teritorijos (B) Atkinųjų želdynų teritorijos (E) Komeracinės paskirties objektų teritorijos (K); Prekybos, paslaugų ir pramogų objektų statybos (K1)	Prioritetas teikiamas rekreacinėms teritorijoms. Žemės sklypuose plėtotina kaimo turizmo, viešbučių, pramogų veikla ir paslaugos, plėtojami amatai. Gali būti plėtojama ir kita ūkinė veikla suderinama su poilsio, turizmo ir pramogų veikla.
	Gyvenamosios teritorijos (G)* Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų statybos teritorijos (G1)	Komeracinės paskirties objektų teritorijos (K); Prekybos, paslaugų ir pramogų objektų statybos (K1) Inžinerinės infrastruktūros teritorijos (I) Bendro naudojimo teritorijos (B) Atkinųjų želdynų teritorijos (E)	Prioritetas teikiamas gyvenamųjų vietovių plėtrai ir individualiai statybai. Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų statybos teritorijos - žemės sklypai, kuriuose numatomi statyti vieno ar dviejų butų gyvenamieji pastatai ir jų priklausiniai.
<i>Milko ūkio paskirties žemės</i>			
	Rekreacinių miškų sklypai (M2) Apsauginių miškų sklypai (M3) Ūkinis miškų sklypai (M4)	Miško žemė gali būti pavertama kitomis naudmenomis vadovaujantis 1994 m. balandžio 26 d. Miškų įstatymo Nr. I-446 11 straipsnyje numatytais atvejais.	Prioritetas teikiamas miškų ūkio paskirties žemės sklypams. Veiklą reglamentuoja 1994 m. balandžio 26 d. Miškų įstatymas Nr. I-446
<i>Koncerninės paskirties žemė</i>			
	Koncerninės paskirties žemė (C) Kultūros paveldo objektų žemės sklypai (C2)	Vadovautis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (1994 m. gruodžio 22 d. Nr. I-733)	Apsaugos teritorinės priemonės konkretizuojamos teritorijų specialiniais planais bei objektų įrašytų į Nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą, individualiais apsaugos reglamentais (tipiniai apsaugos reglamentai, jei individualių reglamentų nėra nustatyta).

*Rekreacinėse ir gyvenamosiose teritorijose leidžiama kaimo turizmo sodybų statyba, parengus Kaimo plėtros žemėtvarkos projektą ūkininko ūkio sodybai parinkti bei vadovaujantis Dėl LR žemės ūkio ministro ir LR aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. 3D-476/D1-429 "Dėl Kaimo plėtros žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo".

Detalieji planai, kuriems sąlygų sąvadaai buvo išduoti iki Molėtų rajono rekreacinių teritorijų specialiojo plano patvirtinimo, turi būti rengiami vadovaujantis Molėtų rajono teritorijos bendrojo plano sprendiniais ir sąlygomis.

Esamoms gamybinėms teritorijoms paliekami esami tvarkymo reglamentai, kurie nustatyti

teisės aktų tvarka.

Kiti leistini žemės naudojimo būdai, naudojimo pobūdžiai gali užimti 50 procentų dominuojančios pagrindinės žemės naudojimo paskirties teritorijos.

Architektė

PV (A1701)

E. Garmytė
V. Navackas

V PLANO SPRENDINIŲ PASEKMIŲ VERTINIMAS

5.1 Poveikio teritorijos vystymo darnai

Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimas turės teigiamą poveikį teritorijos vystymosi darnai, kadangi tai skatins rekreacinių teritorijų plėtros pagrindus, ko pasekoje tolimesniuose etapuose bus numatoma rekreacinių objektų statyba, o tai pritrauks investicijas, turistinius srautus. Teritorijos bus patrauklesnės atvykstantiems poilsiautojams, kas yra labai svarbu Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje, kadangi jiniai yra patraukli savo gamtine aplinka. Didėjantis poilsiautojų skaičius darys teigiamą įtaką teritorijos vystymo darnai.

5.2 Poveikio ekonominei aplinkai (ūkio ir atskirųjų sektorių raidos procesams, investicijų ir verslo sąlygoms, savivaldybės biudžetui)

Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimas teigiamai paveiks ekonominę aplinką, kadangi bus sudarytos galimybės rekreacinių objektų statybai ir plėtrai, o tai sukurs tiek naujų darbo vietų, tiek padidins savivaldybės biudžetą, kadangi objektų statyba skatins mokesčių surinkimą.

Taip pat padidėjęs turistų srautas pagerins ekonominę būklę, paskatins vartojimą bei naudojimąsi poilsiui sukurtais išteklių.

Taip pat vis didėjantis turistų srautas skatins investicijų pritraukimą, teritorija bus patrauklesnė investicijų plėtrai. Didės turizmo plėtra. Tai paskatins net gi užsienio turistus, kadangi jiems reikalingos kuo labiau europietiškus standartus atitinkančios teritorijos, kurios sukurtų saugų, patogų poilsį su visais inžineriniais infrastruktūros objektais.

Rekreacinių teritorijų sistemos vystymas rajono teritorijoje padės objektyviau įvertinti rajono ekonominės aplinkos potencialą ir teritoriškai optimizuoti rekreacinių investicijų paskirstymą, dėl to numatomas ženklus teigiamas poveikis.

Plečiant rekreacinę ir turizmo infrastruktūrą keisis savivaldybės ekonomikos struktūra, padidės konkurencingumas, iš esmės pagerės turizmo verslo investicijų sąlygos, dėl to numatomas teigiamas poveikis.

Rekreacinių teritorijų sistemos plėtros įgyvendinimas sąlygos ilgalaikės plėtros užtikrinimą, sustiprins rekreacijos ir turizmo sektoriaus išvystymą, naujų kurortinių teritorijų, turizmo centrų ir

trasų bei poilsio vietovių formavimą ir įsisavinimą, dėl to numatomas teigiamas poveikis.

5.3 Poveikio socialinei aplinkai (įvairiems socialiniams procesams bei socialinėms grupėms)

Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimas neturės neigiamos įtakos žmonių sveikatai, kadangi planuojamose rekreacinėse teritorijose bus vykdoma tiek kaimo, tiek sveikatingumo turizmo plėtra, kuri turės gerą įtaką žmonių sveikatai. Turizmo centrų plėtra taip pat turės teigiamą įtaką žmonių sveikatai, kadangi miesteliui, turinčiam turizmo centro statusui, skiriamas didesnis dėmesys jo infrastruktūrai, skiriamos lėšos gerbuvio gerinimui. Tiek dviračių sportas, tiek ėjimas pėsčiomis, taip pat turi teigiamą įtaką žmonių sveikatai, o įrengti dviračių ar pėsčiųjų takai bei vandens turizmo sportas skatins žmonės imtis aktyvios veiklos, ko pasekoje padarys teigiamą įtaką žmonių sveikatai.

Teigiamas poveikis numatomas socialinei aplinkai, kadangi specialiojo plano sprendinių įgyvendinimas skirtas žmonių poilsiui.

Rekreacijos ir turizmo sprendinių įgyvendinimas padės rajono socialinės aplinkos plėtotei – gerins gyventojų užimtumą ir didins gyventojų pajamas, intensyvins kultūrinę raidą, skatins naujų laisvalaikio formų paiešką, dėl to numatomas teigiamas ilgalaikis poveikis.

Rekreacinių išteklių vystymas bei gausinimas daro tiesioginį ir netiesioginį poveikį visuomenės sveikatai.

5.4 Poveikio gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui (gamtinės aplinkos kokybei, kraštovaizdžio struktūrai ir ekologiškai pusiausvyrai, gamtos ir kultūros paveldo išsaugojimui, išskyrus teritorijos tvarkymo urbanistinius aspektus), ekosistemų, gamtos objektų apsaugos

Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimas turės teigiamos įtakos kraštovaizdžiui, nes specialiuoju planu nustatomos rekreacijos plėtos teritorijos, siekiant užtikrinti darnią rajono rekreacinių teritorijų plėtrą, numatant patraukliausias teritorijas rekreacinei plėtrai, pritaikant jas žmonių poilsiui, sveikatingumui ir kt. Taip pat įvertinus gamtinio karkaso teritorijas bus užtikrintas žaliųjų plotų išsaugojimas bei plėtotinos teritorijos prisitaikytų prie žaliųjų teritorijų, nebūtų panaikintos žaliosios jungtys. Specialiajame plane numatytos dviračių trasos, autoturizmo trasos, vandens turizmo trasos, numatytos valstybiniu, regioniniu bei vietiniu lygmeniu. Trasos yra esamomis plėtojamos tiek ir Labanoro, ir Asvejos regioninio parko teritorijose. Reglamentuotas užstatymo aukštingumas bei tankis, formuojami norminių priklausomų bei savarankiškų želdynų žalieji plotai,

nemotorizuoto eismo trasos sudarys prielaidas formuoti tvarų kraštovaizdį, todėl numatomos teigiamos pasekmės urbanizuotos aplinkos stabilumui.

Tinkamas reglamentavimas ir rekreacinės veiklos organizavimas leis išsaugoti kraštovaizdžio struktūrą, jo estetinės kokybės palaikymą bei čia esančių gamtinių ir kultūrinių vertybių kompleksą, dėl to numatomas teigiamas poveikis.

Koncentruojant rekreacijos ir turizmo vystymą numatytuose rekreacijos aptarnavimo centruose bei rekreacinio prioriteto vietovėse, bus išlaikyta optimali pusiausvyra gamtosauginiui ir kraštovaizdžio vizualinės struktūros požiūriu.

Rekreacinių centrų formavimas visada yra susijęs su sociogeninio poveikio didėjimu, todėl lokaliniame lygmenyje (centrų teritorijose) tai turės nežymų neigiamą poveikį, kuris, tinkamai administruojant šiuos centrus, bei taikant įvairius kompensacinius mechanizmus, bus neutralizuojamas.

Rekreacinės veiklos vystymas atitinkamose teritorijose reikšmingo poveikio dirvožemio, oro ir vandens kokybei neturi, tačiau rekreaciją vystant žemės ūkio teritorijose išvengiama neigiamo erozijos poveikio dirvožemiui. Tikėtinas aplinkos kokybės pagerėjimas, nes sumažės neorganizuoto turizmo ir rekreacijos daroma žala aplinkai.

Rekreacinių objektų statyba nenumatoma saugomose teritorijose, juose veiklą reglamentuoja jiems nustatyti tvarkymo planai.

Igyvendinant specialiojo plano sprendinius ir teritorijas pritaikius rekreacinei veiklai, galimas neigiamas poveikis gamtinei aplinkai dėl poilsiautojų srauto bei rekreacinių objektų statybos darbų, tačiau kiekviena teritorija turi atitikti higienos bei aplinkosauginius reikalavimus, objektų statybai privaloma naudoti ekologiškas bei sertifikuotas statybines medžiagas, kad poveikis gamtinei aplinkai būtų minimalus.

5.5 Aplinkos kokybės požiūriu

Specialiajame plane nenumatoma didelių taršos šaltinių, kurie įtakotų aplinkos oro kokybę. Specialiojo plano sprendiniai nesąlygos didelio esamos aplinkos oro užterštumo lygio ir neviršys leistinų ribinių verčių gyvenamajai aplinkai. Reikšmingos pasekmės oro kokybei nenumatomos. Numatomi dviračių takai skatins naudotis bemotorio transporto priemonėmis.

Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimas neturės neigiamos įtakos dirvožemiui, kadangi rekreacinėse teritorijose bus statomi rekreacinės paskirties pastatai, statybų metu dideli kasybų darbai nebus numatomi, dėl to dirvožemio pokyčiams įtakos neturės, kuri pakeistų dirvožemio kokybę.

Igyvendinant specialiojo plano sprendinius ir teritorijas pritaikius rekreacinei veiklai, galimas nežymus neigiamas poveikis oro kokybei dėl poilsiautojų atvažiuojančio transporto, tačiau didesnis srautas numatomas vasaros sezono metu.

5.6 Saugaus eismo požiūriu

Poveikis eismo saugai bus teigiamas. Naujų kelių specialiajame plane nėra numatyta. Rekreacinės teritorijose bus naudojami esami keliai, naujai plečiamoms rekreacinėms teritorijoms bus vykdoma esamų kelių rekonstrukcija, tačiau tai tik pagerins eismo saugumą bei susisiekimo kokybę.

5.7 Valstybinės reikšmės automobilių kelių tinklo plėtros

Poveikio valstybinės reikšmės kelių plėtrai nenumatoma, kadangi specialiuoju planu nėra sprendžiama kelių plėtra.

	<p>turizmo plėtros programą. Subalansuotas rekreacinių teritorijų sistemos vystymas, rekreacinio prioriteto vietovių plėtra leis darniai vystyti rekreacinę infrastruktūrą ir padės išsaugoti bei plėtoti apskrities kultūrinį identitetą ir savitumą, panaudojant gausius gamtos ir kultūros išteklius. Rekreacinių teritorijų sistemos plėtros įgyvendinimas sąlygos ilgalaikės plėtros užtikrinimą, sustiprins rekreacijos ir turizmo sektoriaus išvystymą, naujų kurortinių teritorijų, turizmo centrų ir trasų bei poilsio vietovių formavimą ir įsisavinimą.</p>	
<p>ekonominei aplinkai</p>	<p>Teigiamas ilgalaikis poveikis. Specialiojo plano sprendiniai skatins rinkos vertės padidėjimą. Rekreacinių teritorijų sistemos vystymas apskrities teritorijoje padės objektyviau įvertinti regiono ekonominės aplinkos potencialą ir teritoriškai optimizuoti</p>	<p>nėra</p>

	<p>rekreacinių investicijų paskirstymą. Plečiant rekreacinę ir turizmo infrastruktūrą keisis regiono ekonomikos struktūra, padidės konkurencingumas, iš esmės pagerės turizmo ir verslo investicijų sąlygos.</p>	
<p>socialinei aplinkai</p>	<p>Teigiamas ilgalaikis poveikis. Sprendiniai užtikrins sukuriant kokybišką aplinką viešosiomis erdvėmis. Plano sprendinių įgyvendinimas sąlygos socialinio stabilumo stiprinimą, gyventojų užimtumo didėjimą, galimybę užsiimti papildomu verslu; intensyvins kultūrinę raidą, skatins naujų laisvalaikio formų paiešką. Rekreacinių išteklių vystymas bei gausinimas daro tiesioginį ir netiesioginį poveikį visuomenės sveikatai.</p>	<p>nėra</p>
<p>gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui</p>	<p>Teigiamas ilgalaikis poveikis. Darni rajono kraštovaizdžio plėtra. Koncentruojant turizmo ir Rekreacinių teritorijų</p>	<p>Neigiamas trumpalaikis. Įgyvendinant specialiojo plano sprendinius ir teritorijas pritaikius rekreacinei veiklai, galimas</p>

	<p>vystymą numatytuose rekreacijos aptarnavimo centruose bei rekreacinio prioriteto vietovėse, bus išlaikyta optimali pusiausvyra gamtosauginiu ir kraštovaizdžio vizualinės struktūros požiūriu. Plano sprendiniai dėl savo veiklos pobūdžio ir masto nesukels reikšmingų pasekmių kraštovaizdžiui ir kultūros paveldui, tačiau sąlygos teigiamas pasekmes ir pagerins kokybę, nesukels reikšmingų pasekmių dirvožemiui, natūralioms buveinėms ir biologinei įvairovei. Rekreacinės veiklos vystymas reikšmingo poveikio dirvožemiui, oro ir vandens kokybei neturi, tačiau rekreaciją vystant žemės ūkio teritorijose išvengiama neigiamo erozijos poveikio dirvožemiui. Tikėtinas aplinkos kokybės pagerėjimas, nes sumažės neorganizuoto turizmo ir rekreacijos daroma žala aplinkai. Planuojamos</p>	<p>neigiamas poveikis gamtinei aplinkai dėl poilsiautojų srauto bei rekreacinių objektų statybos, tačiau kiekviena teritorija turi atitikti higienos bei aplinkosauginius reikalavimus, objektų statybai privaloma naudoti ekologiškas bei sertifikuotas statybines medžiagas, kad poveikis gamtinei aplinkai būtų minimalus. Įgyvendinant specialiojo plano sprendinius ir teritorijas pritaikius rekreacinei veiklai, galimas nežymus neigiamas poveikis dėl poilsiautojų atvažiuojančio transporto, tačiau didesnis srautas numatomas vasaros sezono metu.</p>
--	---	---

	<p>rekreacinės veiklos reglamentavimas ir organizavimas leis išsaugoti kraštovaizdžio struktūrą, jo estetinę kokybę bei gamtines ir kultūrines vertybes. Sprendinių įgyvendinimas užtikrins kultūros paveldo objektų išsaugojimą ir tinkamą priežiūrą, sudarant sąlygas naudojimui (pažintiniam lankymui, eksponavimui).</p>	
10.	Nulinės alternatyvos poveikis:	
teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai	<i>nėra</i>	<i>nėra</i>
ekonominei aplinkai	<i>nėra</i>	<i>nėra</i>
socialinei aplinkai	<i>nėra</i>	<i>nėra</i>
gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	<i>nėra</i>	<i>nėra</i>

Kaip matyti iš pateikto sprendinių vertinimo, bendras rekreacinių teritorijų sistemos vystymo sprendinių poveikis yra teigiamas. Pagal atskirus sprendinių poveikio vertinimo aspektus, vertinimas svyruoja nuo nežymaus neigiamo iki ženklaus teigiamo poveikio.

Architektė

PV (A1701)

E. Garnytė
V. Navackas

I Priedas

Nekilnojamieji kultūros paveldo objektai

Numeris	MC	Pvadinimas
0	16033	Prekybiniai pastatai
1	33171	Lietuvos kario Prano Telksnio kapas
2	15986	Arnionių dvaro sodyba
3	16137	Piliakalnis
4	5348	Piešiškių pilkapynas
5	24023	Parudinės piliakalnis su gyvenviete
6	24029	Sliziškių piliakalnis su gyvenviete
7	3206	Budriškių, Pabalčio pilkapynas II
8	30771	Pavadokšnės pilkapynas
9	5370	Mintaučių, Pavyžinčio pilkapynas
10	16263	Mintaučių senovės gyvenvietė
11	16504	Mintaučių pilkapynas, vad. Prancūzų kapanyčiomis
12	21374	Vandens malūnas
13	6423	Žaugėdų senosios kapinės
14	3196	Čimbariškių akmuo, vad. Čimbario kapu
15	27528	Degsnių senosios kapinės
16	28446	Bareikių senosios kapinės
17	31099	Dubingių miestelio istorinė dalis
18	27523	
19	22243	Senosios kapinės
20	22244	Senosios kapinės
21	22245	Senosios kapinės
22	3230	Ragas vad. Kaukuru, kitaip Kapusčiaragiu
23	32590	Pečiulių pilkapynas
24	27526	Mackėnų senosios kapinės
25	27522	Mokylių senosios kapinės
26	5372	Padvario, Pazadvorijos piliakalnis su gyvenviete
27	24019	Klabinių piliakalnis su gyvenviete
28	16365	Budriškių, Pabalčio pilkapynas, vad. Kapčiais
29	24017	Karališkių piliakalnis su gyvenviete
30	24013	Antakščių piliakalnis su gyvenviete
31	17004	Namas
32	5362	Labotiškių, Degsnės pilkapynas
33	3210	Janonių pilkapynas
34	26150	Laukininkų k. senosios kapinės vad. Kapeliais
35	26152	Ulyčėlės k. senosios kapinės
36	24035	Kertuojos piliakalnis su gyvenviete

37	5350	Pavandenės piliakalnis su gyvenvieta
38	17228	Vastapų pilkapynas
39	3226	Pliešiškių, Pastovėlio pilkapis
40	301	Buv. dvaro sodybos fragmentai
41	300	Didžiokų (Didžiadvario) buv. dvaro sodybos fragmentai
42	299	Čiulų dvaro sodyba
43	298	Buv. dvaro sodybos fragmentai
44	305	Buv. dvaro sodybos fragmentai
45	6440	Pakubėtiškių kapinynas, vad. Jurgiakampiu
46	17177	Užtilčių senovės gyvenvietė
47	31922	Piliakiemių piliakalnis su gyvenvieta
48	17178	Užtilčių senovės gyvenvietė II
49	294	Buv. dvaro sodyba
50	30352	Baltadvario sodybvieta
51	24689	Bekupės k. senosios kapinės
52	4825	Varpininko Juozo Gaidamavičiaus-Gaidžio kapas
53	6468	Senkapis, vad. Kaukazu
54	26148	Vėdarų k. senosios kapinės vad. Magilnyku
55	16500	Rudesėlės pilkapynas
56	297	Buv. dvaro sodybos fragmentai
57	16138	Sližiškių, Padumbės pilkapynas
58	302	Buv. dvaro sodybos fragmentai
59	303	Buv. dvaro sodyba
60	304	Buv. dvaro sodybos fragmentai
61	307	Parudinės buv. dvaro sodybos fragmentai
62	310	Palivarko sodybos fragmentai
63	311	Buv. dvaro sodybos fragmentai
64	312	Žižmaukos (Žižmavos) buv. dvaro sodybos fragmentai
65	24685	Antakščių k. senosios kapinės
66	24686	Pavarnynės k. senosios kapinės
67	24687	Petrikiškių k. senosios kapinės
68	24688	Mindučių k. senosios kapinės
69	24690	Okraspolio dvaro senosios kapinės
70	24691	Pusnės k. senosios kapinės
71	24692	Zanėnų k. senosios kapinės vad. Magilnyku
72	24693	Garšvėnų k. senosios kapinės
73	24694	Žibėčių k. senosios kapinės
74	24695	Rudilių k. senosios kapinės
75	30765	Jonėnų piliakalnis
76	16164	Napriūnų pilkapynas vad. Švedkapiais

77	28447	Pažuolių k. senosios kapinės
78	28448	Pumpučių k. senosios kapinės
79	16034	Alantos dvaro sodyba
80	5363	Voronių pilkapynas vad. Kapčiais
81	5365	Sen. gyvenvietė
82	5366	Antaraisčių kalnas vad. Rateliakalniu, kitaip Ratakalniu
83	5369	Krakiškių akmuo su "Žmogaus pėda"
84	5371	Akmuo su įvairiomis pėdomis
85	5353	Senkapis
86	5354	Ragas, vad. Šventragiu
87	5358	Levaniškių akmuo vad. Geležine boba
88	27540	Ažuožerių k. pirmosios senosios kapinės
89	27555	Kalvių senosios kapinės
90	6412	Avilčių kapinynas
91	6416	Karališkių k. senosios kapinės vad. Pripelnitškių kalnu
92	6431	Senkapis II, vad. Didžiaisiais kapais
93	6434	Čiulėnų k. senosios kapinės vad. Pavietrinium
94	6439	Senkapis, vad. Užkape
95	6436	Gaidžių kapinynas
96	27531	
97	1515	Kapų koplyčia ir varpinė
98	27541	Ažuožerių k. antrosios senosios kapinės
99	27519	Kisieliaukos k. senosios kapinės vad. Salos kalnu
100	27520	Druskių k. senosios kapinės
101	27521	Ažušilių k. pirmosios senosios kapinės
102	27527	Pavirinčių k. senosios kapinės
103	27529	Juotiškių k. senosios kapinės
104	27530	Gaigalų k. senosios kapinės
105	27534	Tiesiūniškių senosios kapinės
106	27535	Liesėnų k. senosios kapinės vad. Kapeliais
107	27536	Juodiškių k. senosios kapinės
108	27537	Ančėnų k. senosios kapinės vad. Milžinų kapais
109	27538	Saukiškių k. senosios kapinės
110	27539	Skroblynų k. senosios kapinės
111	27542	Simančių k. senosios kapinės
112	27543	Vaikštėnų k. senosios kapinės
113	27544	Papiškių k. senosios kapinės
114	27545	Namališkių k. senosios kapinės
115	27546	Pūkeniškių k. senosios kapinės
116	27547	Gilužių k. pirmosios senosios kapinės

117	27548	Gilužių k. antrosios senosios kapinės
118	27549	Čereškų k. senosios kapinės vad. Pušies kalnu
119	27550	Pabaldonės k. senosios kapinės vad. Kapų kalnu
120	27551	Antamakių k. senosios kapinės
121	16366	Šakių kapinynas
122	16359	Šlavinkos pilkapynas
123	16360	Šlavinkos pilkapis
124	16361	Pilkapis II
125	16362	Žvangučių kapinynas
126	16363	Senkapis
127	5361	Dubingių piliavietė, vad. Pilies kalnu
128	16035	Bažnyčia
129	4828	Kapas I
130	1511	Buv. smuklė
131	12788	Miestelio istorinė zona
132	21373	Vandens malūnas
133	27102	Antakščių kapinynas
134	27103	Alantos dvarvietė
135	27104	Luokesų senovės gyvenvietė
136	27105	Senovės gyvenvietė II
137	27106	Pilkapynas IV
138	3229	Vorėnų pilkapynas
139	27552	Purvėnų k. pirmosios senosios kapinės
140	27553	Purvėnų k. antrosios senosios kapinės
141	27554	Bučiškių k. senosios kapinės
142	4829	Kapai
143	4830	Partizanų kapas
144	4831	S. Šlamo kapas
145	4832	Kapas II
146	30375	Rezistentų kapas
147	23155	
148	6443	Rudilių k. antrosios senosios kapinės
149	6446	Butkaučiznos k. senosios kapinės vad. Senkapiais, kitaip Stačiuoju kalnu
150	6455	Senkapis
151	6456	Antatiškių k. senosios kapinės vad. Kelių kapais
152	6465	Padvarnių k. senosios kapinės
153	6466	Zamokų k. senosios kapinės
154	6467	Žagarų k. senosios kapinės vad. Prancūzkapiiais
155	6470	Senkapis, vad. Pakape
156	5352	Akmuo su "Velnio ir velniuko pėdomis"

157	16499	Pilkapynas II
158	16501	Rudesos pilkapis
159	5343	Laukas vad. Alku
160	5346	Avilčių akmuo su "Žmogaus pėdomis"
161	6478	Mažeikių k. pirmosios senosios kapinės vad. Pakapių kalnu
162	6479	Mažeikių k. antrosios senosios kapinės
163	6483	Kašeikių k. senosios kapinės vad. Švedų kapais
164	6484	Loluičių k. trečiosios senosios kapinės vad. Saldotkalniu
165	6485	Loluičių k. antrosios senosios kapinės vad. Kapų kalnu
166	6495	Ažušilių k. antrosios senosios kapinės vad. Kopyčkalniu
167	6471	Senkapis I, vad. Šiteliu
168	6499	Senkapis
169	6501	Senkapis
170	6504	Šešuolių kapinynas
171	23154	
172	16260	Bendžiukų kapinynas
173	30373	Lietuvos šaulio Juozo Sabulio kapas
174	4827	Lietuvos karių kapai
175	4492	Dubingių tiltas
176	3209	Janonių piliakalnis, vad. Pilale
177	33772	Piliakalnio piliakalnis
178	33756	Gaigalų piliakalnis
179	33758	Jasiuliškių piliakalnis, vad. Švedkalniu
180	33773	Runionių piliakalnis, vad. Pilies kalnu
181	33078	Lietuvos partizanų ryšininkų ir rėmėjų Kraujelių namo vieta
182	16364	Paduobužės akmuo su plokščiadugniu dubeniu
183	10527	Paminklas
184	22673	Zapijuvkos dvarvietė vad. Gavėnaviete, Pūstadvariu
185	17003	Vėjo malūnas
186	17005	Sodyba
187	17006	Namas
188	17007	Kapas
189	26876	Pakryžės k. senosios kapinės
190	26890	Drąsėnų k. senosios kapinės vad. Kapeliais
191	26892	Mindūnų k. pirmosios senosios kapinės
192	26893	Kraujelių k. senosios kapinės
193	3204	Akmuo vad. Šventakmeniu
194	3205	Piliakalnis
195	3207	Pašekščių pilkapynas vad. Kapčiais, Švedų kapais

196	33595	Joniškio pirma žydų žudynių vieta ir kapas
197	33596	Joniškio antra žydų žudynių vieta ir kapas
198	3195	Čimbariškių senosios kapinės, vad. Totorių kapais
199	25936	Akmuo vad. Velnio akmeniu
200	295	Buv. dvaro sodyba
201	33754	Avilčių piliakalnis
202	17236	Šv. Petro ir Šv. Povilo bažnyčia
203	30374	Rezistentų kapas
204	11033	Kapinės
205	11034	Kapinės II
206	11038	A. Jaroševičiaus kapas
207	24025	Perkalių piliakalnis su gyvenvieta
208	32330	Ciūniškių akmuo, vad. Meškos stalu, Čigonų stalu
209	10320	Dvylikos sodybų gatvinis kaimas
210	32796	Šv. Jurgio Kankinio bažnyčios šventoriaus statinių kompleksas
211	10319	Dviejų sodybų kaimas
212	16261	Pakamanio kapinynas
213	16306	Lakajos pilkapynas
214	24553	Vargulių piliakalnis su gyvenvieta
215	11037	Lietuvos karių kapai
216	987	Atgailos kanauninkų vienuolyno ansamblis
217	308	Buv. dvaro sodybos fragmentai
218	1514	Bažnyčia ir varpinė
219	16262	Kijėlių pilkapynas
220	3203	Budriškių pilkapynas, vad. Kapčiais
221	4100	Paminklas
222	3214	Pelenių piliakalnis su gyvenvieta
223	16136	Svobiškėlio piliakalnis
224	6454	Žalėniškio kapinynas
225	24079	Padumblės pilkapynas
226	6414	Buržilų kapinynas
227	5373	Pušalotų, Ambraziškių piliakalnis
228	24045	Liesėnų, Bendrių piliakalnis su gyvenvieta
229	3232	Baltadvario pilkapynas, vad. Švedkapiais
230	5368	Pilkapynas, vad. Kurganais, Napoleono kapais
231	26143	Trumpakojų k. senosios kapinės vad. Magilnyku
232	26144	Lauryniškių palivarko senosios kapinės
233	26145	Kulundžių k. senosios kapinės vad. Gojeliu
234	26146	Ringelių k. senosios kapinės vad. Kapeliais
235	26147	Staškūnų k. senosios kapinės vad. Kapeliais

236	26149	Kačergų k. senosios kapinės vad. Kapeliais
237	1512	Koplytėlė-mauzoliejus
238	26856	Noliškio dvaro senosios kapinės vad. Ponų kalnu
239	26857	Tarailių k. senosios kapinės vad. Kapų kalnu
240	26858	Liliškio dvaro senosios kapinės vad. Dvaro kapais
241	26859	Čivilių k. senosios kapinės
242	26874	Kijėlių k. antrosios senosios kapinės
243	26860	Šileikėnų k. senosios kapinės vad. Kapeliais
244	26861	Loluičių k. pirmosios senosios kapinės vad. Maro kapeliais
245	26862	Padvarnių k. senosios kapinės vad. Rusų kapais
246	26863	Mokylių k. senosios kapinės vad. Kapeliais
247	26864	Matelėnų k. senosios kapinės
248	26865	Papiškių k. senosios kapinės
249	26866	Pelenių k. senosios kapinės vad. Milžinkapiu
250	26867	Napriūnų k. senosios kapinės
251	26868	Vidžiūnų k. senosios kapinės vad. Kapiniais
252	26869	Voronių k. senosios kapinės
253	26870	Murališkių k. senosios kapinės vad. Magilnyku
254	26871	Užugirių k. senosios kapinės
255	26872	Pečiulių k. senosios kapinės
256	26873	Kijėlių k. pirmosios senosios kapinės
257	26877	Viljočių k. senosios kapinės
258	26878	Jaurų k. senosios kapinės vad. Švedkapiais
259	26879	Vaikučių k. senosios kapinės
260	26880	Papiškių k. senosios kapinės
261	26881	Laumėnų k. antrosios senosios kapinės
262	26882	Piliakiemių k. senosios kapinės
263	26875	Kampų k. senosios kapinės
264	26883	Kuvenių k. senosios kapinės
265	4316	Ragas vad. Olka
266	26884	Pušalotų k. senosios kapinės
267	26885	Šiupienių k. senosios kapinės
268	4317	Ragas vad. Alku
269	26886	Aiterados k. senosios kapinės vad. Kapeliais
270	26887	Juodėnų k. senosios kapinės
271	26888	Stacijavos k. senosios kapinės vad. Kapeliais
272	26889	Sližiškių k. senosios kapinės
273	26891	Aidiečių k. senosios kapinės
274	2302	Paminklas Lietuvos nepriklausomybės 10-mečiui (1918-1928)

275	4490	Vandens malūnas su įrengimais
276	4491	Vandens malūnas su įrengimais
277	4493	Malūnas su malūnininko namu
278	16503	Baltišiaus, Skudutiškio pilkapynas
279	5347	Maišiakulės piliakalnis
280	24021	Pakryžės piliakalnis su gyvenvieta
281	24043	Vorėnų piliakalnis su gyvenvieta
282	16367	Baltadvario pilkapynas II, vad. Švedkapiais
283	16502	Bendžiukų senovės gyvenvietė
284	24027	Kulionių piliakalnis su gyvenvieta
285	17229	Labotiškių, Degsnės pilkapynas II
286	24041	Suginčių piliakalnis su gyvenvieta
287	3198	Bendžiukų piliakalnis
288	3202	Miškiškių, Aktapolio pilkapynas, vad. Karo kapais
289	12072	Rudesos pilkapynas
290	3231	Baltadvario įtvirtinta dvarvietė
291	16505	Baltadvario pilkapynas III
292	24031	Didžiokų piliakalnis su gyvenvieta
293	17227	Antakščių piliakalnis II su gyvenvieta
294	5355	Čiulėnų piliakalnis, vad. Juoduoju kalnu
295	21503	Kalnas vad. Bažnyčios kalnu, kitaip Bažnyčios kalnu
296	21504	Kalnas vad. Velnialkalniu
297	4824	Molėtų žydų senosios kapinės
298	21505	Kalnas vad. Kaukokalniu
299	16204	Padumblių, Pavyžinio pilkapynas
300	26151	Paškonių k. senosios kapinės vad. Magilnyku
301	26153	Batėnų k. senosios kapinės vad. Kapeliais
302	21155	Akmuo vad. Dzidoriaus krėslu
303	21156	Akmuo vad. Velnio akmeniu
304	21157	Kalnas vad. Zamkakalniu, kitaip Taurakalniu
305	21158	Vaikučių akmuo
306	26398	Didžiokų k. senosios kapinės
307	26399	Laumėnų k. senosios kapinės
308	26400	Šiaudžių k. senosios kapinės
309	26401	Slabados k. senosios kapinės
310	26402	Jutonių k. senosios kapinės
311	26403	Stebulių k. senosios kapinės
312	26396	Drąsių k. senosios kapinės
313	26397	Rudokų k. senosios kapinės
314	26404	Keršėniškių k. senosios kapinės

315	2747	Pilkapių vieta
316	3225	Padumblių pilkapynas
317	3581	Pavyžinčio pilkapynas
318	33594	Giedraičių žydų žudynių vieta ir kapas
319	3194	Beinašilio pilkapynas
320	3200	Antatiškių akmuo vad. Šiaučiuku
321	3201	Piliakalnis, vad. Jūrkampiu
322	1513	Buv. smuklė
323	6411	Alantos senosios kapinės, vad. Milžinų kalnu
324	6426	Gėliogalių senosios kapinės, vad. Kapeliais
325	6415	Juodiškių antrosios senosios kapinės